

AMICULU FAMILIEI

FOIA BISEPTEMENARIA

PENTRU TOTE TREBUINTIELE VIETIEI SOCIALE.

Va esi in 1/13 si 15/27 di a fie-carei lune. Pretiulu de prenumeratiune pre acestu anu e 1 fl. 50 er. v. a. 4 franci — lei noi. A se adresá la REDACTIUNEA foiei in Gherl'a. — Szamosujdr.

ARMATEI ROMANE.

La intrarea ei triumfala in Bucuresti, 8/20 octomvrie 1878.

Bravi Copii ai Romaniei, veseli ati plecatu,
 Ati plecatu cu steagulu tieriei mândru si curatu,
 Si v'ati dusu peste hotare pentr'unu scumpu odoru.
 Pentru-a tieriei ne-atârnare pentru-alu ei onoru.
 Si tovarasi bunu avut'ati dorulu viu din sênu:
 Cã se duceti lumii vestea neamului românu.
 Jar' alu tieriei glasu ve dise: „Mergeti, dragi copii,
 Si ve întorceti, cum ve duceti: mândri, multi si vii!”

Bravi copii ai Romaniei, bine v'ati batutu,
 V'ati batutu sub steagulu tieriei . . . sfântulu vostru scutu;
 Si-ati invinsu cà la isbânda bunulu Domnedieu
 A deprinsu alu tieriei palosiu si pe Domnulu seu.
 V'ati batutu, precum stramosii se bateau cà lei,
 V'ati batutu cà Feti-Frumosii din povesti cu smei;
 V'ati batutu, precum in lume nimeni s'a batutu,
 Si-a se bate cum Românnulu singuru e facutu.

Bravi copii ai Romaniei, mândri v'ati intorsu,
 V'ati intorsu cu steagulu tieriei ruptu . . . inse frumosu. . .
 Mai frumosu de cum fusese, cà-ci de vulturi dasu,
 Mândrulu dusimanului sôre sub elu a apusa.
 Si-ati adusu neatârnarea tieriei, dragi copii,
 Si virtutea ostasiésca, si trofee mií.
 Tier'a mândra ve saluta . . . doru-i s'a 'mplinitu. . .
 „Bravi copii ai Romaniei, bine ati venit!”
 Scipione Fonu Badescu.

STEU'A ROMANIEI.

Mariel S'ale Elisabet'a, Dómn'a Romaniloru.

Multe stele suntu pe ceru,
 Ochi de focu ce'n díua peru,
 Dar' cà steu'a tieriei mele
 Nu-i nioi un'a între ele.
 Dulce stea, bine-ai venit!

Dup'atâti'a secolu plini
 De dureri si de suspini,
 Dup'atât'a umilire
 Si amara tânguire,
 Acum iér' ai resaritu!

Multe flori suntu pe câmpii,
 Cu mirosu si façe vii,
 Dar' cà steu'a tieriei mele
 Nu-i nici un'a între ele.
 Stralucesce mândra stea!

Adi Românu 'ntineritu
 Te saluta fericitu,
 Cáci, in câmpulu bataliei,
 Tu pe peptulu vitejiei
 Infloresci, iubita stea!

Multe steaguri pe pamentu
 Mândru fâlfaie in vântu,
 Dar' cà steagulu tieriei mele
 Nu-i nici unulu între ele,
 Cà-lu poléie radi'a ta!

Adi vulturulu auritu
 Din alu tieriei plaiu iubitu
 Isi roia sub ceriu avéntulu,
 Fã se-lu admire paméntulu,
 Aretandu-i calea sa!

Iér' tu, ângeru luminosu,
 Sufietu blându si mângaiosu,
 Care 'n câmpulu bataliei
 Tu si steu'a României
 Sânteti totu aceeași stea.—

Dã acestei tieri mereu
 Flórea sufletulu teu,
 Si durerile-i profunde
 Se voru sterge ori si unde
 Va luci zimbirea tal

Gr. H. Grãdeã.

IFIGENIA IN AULIDA.

Tragedia in 5 acte.

— După Euripide.¹⁾ —

PERSONELE.

Agamemnon, rege în Argos, supremul beliduce alu ostei elene plecate spre ocuparea Troiei.

Menelau, rege în Sparta, fratele lui Agamemnon.

Clitemnestra, muierea lui Agamemnon.

Ifigenia, fic'a lui Agamemnon și a Clitemnestrei.

Achile, ducele Mirmidoniloru.

Unu servu, betranu în cas'a lui Agamemnon.

Unu anuntiatoriu.

Unu coru de muieri și copile din Calchis.

Scen'a se petrece în Beotia, în portulu Aulidei, în castrulu eleniloru porniti spre Troia. În drépt'a se vede cortulu lui Agamemnon. La începutulu actului I. e nópte înca, dar' aproape de diori.

Actulu I.

Agamemnon și Unu servu.

Agamemnon.

Audi betrane! vino din cortu-ti pan' afara!

Servulu.

Me ducu, me ducu îndata; dar' ce-i cu tine éra

O, rege Agamemnon?

Agamemnon.

Pe locu vei audi.

Servulu.

Aci-su. Mai tóta nópte eu n'am potutu dormi,

A betranetiei bóla amarú me chinuesce.

Agamemnon.

Ce stea-i ce'a, ce colo pe bolta stralucesce?

Servulu.

E Siriu, spre Pleiade¹⁾ grabindu fora 'nctare,

Abia-i de jumatate sfêrsita-a sa carare.

Agamemnon.

Si nici o paseriora nu canta p'aici înca;

Ventu, valuri dormitéza; liniscea e adinca.

Servulu.

De ce dar' far' odina din cortu-ti ai esitu,

O rege Agamemnon? Vedi, totu e linisçitu

În gîurulu Aulidei; nici pazitori afara

Pe muri nu se vedu înca. Se mergemu în cortu éra.

Agamemnon.

Ferice esci betrane! si toti, câti fora nume

Departé de primejdii traescu cá tine 'n lume!

De cei cu rangú acést'a nu potú s'o dîcu nici-candu.

Servulu.

Dar' rangulu e podób'a vietiei pre pamentu.

¹⁾ Euripide a fostu — pe terenulu dramaticu — unulu dintre cei mai renumiti poeti ai eleniloru din vechime. Dinsulu s'a nascutu cu 480 de ani înainte de Christosu și a scrisu 75 — unii dîcu cá 92 — de tragedii, dintre cari 19 au remasu întregi pana în tempulu de astadi.

²⁾ Siriu, Pleiade. Asié se numia: nesce stele, ce aréta apropierea dioriloru.

Agamemnon.

Acea podóba însa e forte schimbatória.

A rangulu dorire e dulce, 'mbetatória,

Dar' multu amarú e rangulu si greu, candu lu posiedi.

Acusi de diei viéti'a-ti strivita ai s'o vedi,

Acusi te intristéza si-ti casiuna doreri

A omeniloru datini si varie pareri.

Servulu.

Nu-mi place, s'audu ast'felu vorbindu unu barbatu mare.

Atreu, eternu ferice se fii, te-a nascutu óre?

Ba nu, o, Agamemnon! ci ai, p'între placeri

Se suferi, cá totu omulu, si chinuri si doreri.

Acést'a-i legea sortei; de-ti place, de nu-ti place:

E stabila si 'ncontr'a-i nimica nu poti face. —

Dar' tu langa candel'a-ti aprinsa, ce-va scrii,

Apoi luandu scrisórea, tempu lungu în mani o tii,

O sigiledi odata, apoi o desfaçi éra,

O stergi si josu lasandu-o, suspini cu gele amara.

Nimicu nu faci cu minte, ci totu cá unu nebunu.

Ce s'a 'ntemplatu cu tine, o! regele meu bunu?

Ce-ti casiuna dorere? te rogu, spune-mi ingraba.

Unu omu credintiosu tie, unu servu blându te intréba,

Pe care alu teu soçru, Tindaru, tí-la donatu,

Cu scump'a ta muiere candu nunt'a ti-ai serbatu.

Agamemnon.

Trei fice a' nascutu Leda, a lui Thestios fêta:

Pre Foebe. Clitemnestra (muierea-mi adorata),

Si — Elen'a — acarei mana s'o céra au venitu

Toti junii d'în Greci'a cu nume mai vestitu,

Jurandu asupra altoru în casu de refusare

Totu insulu intru sine o crunta resbunare.

Tindaru stá cu 'ndoéla si 'n sine se întrebá:

Ce-ar' fi óre mai bine? s'o dea cuiua, séu ba?

În fine-o legatura se faça i-veni 'n minte,

De tineri intarita cu sacre juraminte:

P'acelu, acu-i muiere va fi Elen'a sa,

Cu toti cá-oru fi gata ori candu alu ajutá;

Si-ori cine de s'ar pune muierea-i s'o rapéseca,

Cu a loru arme p'acel'a ei voru se-lu nimicéseca,

Elenu se fia dinsulu, séu ori ce crudu barbaru.

Si toti candu se jorara, parintele Tindaru

Cu-a sa minte vieléna pe toti i-a insielatu,

Lasandu cá se-si aléga copil'a de barbatu

P'acel'a ce-i mai place din junii ce-o cereau,

Dorere, ea si-alésa atunci pe Menelau.

Dar' nu preste multu, éta, din Frigia cá vine

Paris, (ce spunu ca-odata fû jude între dine¹⁾)

¹⁾ Cu ocasiunea unui ospetiu, la care erau adunati toti dieii si dieitiele, dieiti'a Iride a aruncatu între celelalte unu meru de auru

In haine lucit6rie de auru imbracatu;
 Si-abia elu cu Elen'a in Spart'a fa6ia-a datu:
 Candu ambii se aprinse de-a-amarului flacara
 Si 'n fuga spre ai Idei munti negri se luara,
 Ne-aflandu-se acasa barbatulu Menelau.
 Acest'a apoi facut'a toti junii ce erau
 In Greci'a la lupta cu armé 'n mani se ésa,
 Precum ei mai 'nainte lui Tindaru se jurase,
 Si-amaru se pedepsésca estu faptu nerusinatu.
 Armati deci toti elenii indata s'au sculatu
 Si 'n portulu Aulidei cu multe nái intrara,
 Cu scuturi de-aperare, cai multi si multe cara.
 Aici apoi de duce chiar' eu fái proclamatu,
 (O! asta grea onore cá-ci altoru nu s'a datu!)
 Intrég'a-ne ostire de multu aici sosita
 Din portu esi nu pote, de ventu fiendu lipsita.
 Deci augurulu Calchante, candu noi ne sfatuiamu,
 A disu se-mi dau dreptu jertfa, copil'a ce o am.
 P'altariulu Artemidei¹⁾ atunci vomu avé ventu,
 Si restorná-vomu Troi'a, dar' alt'eum nu nicicandu.
 Eu audiendu aceste, patrunsu de 'nfiurare
 Lui Taltibiú indata am datu porunca tare
 Se spuna ca a fi duce de-acum nu mai voiescu,
 Ne-avendu putere 'n sufletu copila-mi s'o jertfescu.
 Dar' Menelau in urma, cu vorb'a sa vicléna
 Scíú vai! se me indemne l'o fapta asié tirana;
 Si me facú a serie acasa la muiere
 S'aduca aici copil'a, cáci Achile o cere,
 Si pan' din a mea casa elu nu se va 'nsurá
 Cu óstea nu voiesce de-aice a plecá.
 Ast'felu, numai, sperat'am s'o potu face se vie;
 Acésta scornitura d'in Greci nime n'o scie
 Decatu Menelau, numai, Calchante si Odiseu.
 Dar' ce-am gresitu atunce, acuma se indreptu vreu
 Prin asta epist6la, pe care mai 'nainte
 VEDIUTU-MAI scriendu-o, stergédu-o, fora minte.
 Mergi iute dar' betrane, cu dins'a in Argos.
 Fiindu ca te sciu in sa bunu servu si credinciosu:
 Audi si prin cuvinte in ea ce insemnaiu.

Servulu.

O, spune-mi, se convina cu dins'a si-alu meu graiu.

Agamemnon.

„In urm'a epist6lei, ce 'ntaiú tu ai primitu,
 O! fiic'a Ledei, éta o alt'a ti-mai trimitu:

cu inscriptiunea: „Celei mai frum6se,“ pentru care s'a escatu o c6rta infocata între Junone, Minerva si Venerea. Dieulu Joe a pusu de judecatoriú între ele pe junele Parisu, fiulu regelui din Troia, care apoi a datu Venerei merulu celu de auru, judecandu-o prin acésta pe dins'a de cea mai frum6sa. Venerea, dreptu multiamita, i-a promisú lui de so6ia pe cea mai frumoasa muiere din Greci'a. Ace'a erá Elen'a so6i'a lui Menelau, pe care Parisu nu preste multa a rapit'o. Din acésta s'a escatu apoi resbelulu troianu, care a duratu 10 ani.

¹⁾ Artemide, la romani Diana, erá dieiti'a venatului. Agamemnon impusécase unulu dintre cerbii consacráti ei; pentru ace'a a trimisu ea ventu nefavoritoriu asupra ostei, si-a pretinsu sacrificarea Ifigeniei.

Se nu vii cu copil'a in portu aici la mine,
 Cá-ci nunt'a vomu serbá-o in anulu care vine.“

Servulu.

Dar' mirele Achile, vedíendu-se 'nsielatu
 Ce va se d6ca ore? Nu va fi maniatu
 Pe tine si-a ta sócia?

Agamemnon.

Si acésta me infriica.

Servulu.

Ce d6ci deci la acésta?

Agamemnon.

Dar' ast'a nu-i nimica.

Unu fietu pretestu e, numai, a lui Achile nume,
 De nunta chiar' nimica elu nu scie pe lume,
 Nici ce voimu se facemu, nici ce'a ce-am promisú
 Muirei si copilei in cartea ce le-am scrisu.

Servulu.

Grozavu, o! Agamemnon! copil'a-ti de acasa
 S'o chiami aici, dicédu-i cá-acusi va fi mirésa,
 Apoi pentru elenii p'altariu se o jertfesci.

Agamemnon.

Vai mie! nebuneseé lucrat'am, dreptu vorbesci,
 Blastemu va se m'ajunga. Dar' pásí, betrane, dute,
 Uitandu de betranétia, mergi, fugi, cátu poti de iute!

Servulu.

Me ducu o! imperate.

Agamemnon.

Grigi, nu siedé in cale,

S'adormi pe malulu verde a vr'unui riu din vale.

Servulu.

De-ace'a se nu aibi friica.

Agamemnon.

Ér' candu vei fi la cruce

De drumu, ia sém'a bine, vedi, nu cum-va se duce
 Vr'unu caru pe langa tine, in care suridiendu
 S'apropie copil'a-mi de-acestu fatalu pamentu.

Servulu.

Audu o! imperate!

Agamemnon.

Si de-i vedé cá vine

In pomp'a, care unei mirese se cuvine:

Intorce-i carulu iute, trimite-o indreptu.

Servulu.

Dar' crede-va ea ore, cá ce dicu eu, e dreptu?

Agamemnon.

Aibi grigía de sigilulu acestei epist6le.

Acel'a va s'arete, cá nu spui vorbe g6le.

Acuma in sa du-te, cá 'n ceriulu fara nori
 Aprinsa e faci'a maretiei Aurori.

Ajuta-mi si tu ce-va la aste chinuri grele:

Ferice pana 'n fine nu-i nime pe sub stele.

(Servulu pornesce cu scrisorea, Agamemnon intra in cortu, si remane pe scena corulu de muieri, care intonéza cate-va cantece despre oatea pornita in batalia.)*

* In teatrele greciloru din vechime loculu muziceii (orchestr'a) de adi, ce suna între acte, lu-suplenia unu coru vocalu, care la finea

Actulu II.

SCEN'A I.

Servulu si Menelau.

Servulu.

Nedreptu e, Menelae, si neiertatu, ce faci!

Menelau.

Mergi . . . domnului teu astadi esci pre fidelu . . .
nu-mi placi.

Servulu.

Cu ast'felu de ocaru tu 'mi-faci onóre multa.

Menelau.

De vrei se nu plangi, insa, de mine acum asculta.

Servulu.

Acésta epistóla n'ai dreptu se o desfaci,

Menelau.

Nici tu, necasu prin dins'a la toti cá se ne faci.

Servulu.

Mergi, cérta-te cu altii, dar' lasa asta carte.

Menelau.

N'o lasu pentru nimica.

Servulu.

Nici eu din a mea parte.

Menelau.

Voiesci se spargu cu sceptru-mi alu teu capu ruginosu?

Servulu.

Unu servu pentru stapánu-i se móra, e frumosu.

Menelau.

Destulu! limb'a-ti servila pré multe clevetesce!

Servulu.

Stapane, Agamemnon! nu vedi cum me opresce?
Scrisórea ta din mana cu sila elu mi-o scóte!

SCEN'A II.

Cei de susu si Agamemnon.

Agamemnon.

Ce sgomotu, chiar' la usia-mi? Oprí cine te póte?
De ce o! Menelae, asié eu focu te certi? . . .

Servulu.

Te rogu, a vorbí ântâia pe mine se me ierti.

Menelau. (catra Agamemnon).

Privesce dreptu in fația-mi; asié vreu se-ti respundu.

Agamemnon.

Séu credi cá de-a ta fația dór' voiu se me ascundu?

Menelau.

Nu vedi asta scrisóre, ce-atata reu contiene?

Agamemnon.

Ba vedu, si chiar' ace'a voiescu s'o lasi din mane.

Menelau.

Ba nu, pâna toti grecii cuprinsu-i voru vedé.

Agamemnon.

Ce? dór' ai desfacut'o, si scii ce-i scrisu in ea?

Menelau.

Asié-i, am desfacut'o, cunosecu, ce-ai lucratu, bine.

Agamemnon.

Cum ai potutu lua-o? au nu ti-a fostu rusine?

Menelau.

Stám ici, pandindu nu vine copila-ti din Argosu.

Agamemnon.

Dar' ce ai cu ale mele, tu, omu nerusinosu?

Menelau.

Asié mi-a placutu mie. Nu-su robulu teu. Ce-mi
pasa?

Agamemnon.

Dar' eu de adi 'nainte nu-su domnu in a mea casa?

Menelau.

Cà-ci n'ai vointia firma, esci forte schimbatiusu.

Agamemnon.

Tu me 'nsielasi cu gur'a-ti. Veninu periculosu
Suntu vorbele frumóse a celoru de nimica.

Menelau.

Ba crede-me, o minte necopta mai multu strica.
Se nu te superi, numai ce-i dreptu voiu se-ti vorbescu.
Candu audísi, cà grecii spre Ilionû pornescu,
Scii cum amblai in taina se poti fi beliduce?
La toti le stringeai man'a, cu toti vorbeai atunce,
Si dai ori cui intrare, de si nu se rugá,
Vrendu ast'felu a multimei placere a caseigá.
Dar' cum sosisi la cârma, schimba-tu-te-ai indata;
Dispretiu fû a multimei si-amiciloru respłata.
Te incuiai in casa, de unde raru esiai,
Si 'n starea-ti fericita nici candu nu eugetai,
Cà omulu de caracteru, de si-ajunge la bine
Naravulu se si-lu schimbe de locu nu se cuvine,
Cî chiar' atunci se fie amicu mai devotatu
Candu sortea indurata mai mari bunuri i-a datu.
Atât'a ti-spunu ântâia; acést'a-i prim'a-ti vina.
Sositu apoi aice cu ostea ce elina
Te-au prinsu fiori de mórté lipsindu-ti bunulu ventu.
Si candu voiau ostasii se lase-acestu pamentu,
Si se re'ntorne éra la vét'r'a loru dorita:
Scii cum umblai atunce cu anim'a cernita,
Vediendu cà beliduce nu poti ast'felu se fii,
S'acoperi cu ostirea-ti a Troiei verdi campii?
Si-ai dísu, venindu la mine: »Ce se sciu face 'n lume,
Se nu-mi pierdu demnitatea si marele renume?«
Ér' candu Calchante-augurulu a dísu cá se jertfesci
Copil'a-ti Artemidei, cu ostea de doresci
A merge mai departe: tu ne-ai promisú atunce
Cu minte liniscita, cà jertfa-o vei aduce.
Si nesilitu de nime (acést'a se n'o dici!)
Ai scrisu muierei tale, s'aduca 'ndata-aici
Copil'a-ti, sub pretestulu cà Achile o cere.
Acum insa eu aflu cà ai alta parere,

fiesce-carui actu intóná cate unu canteu din mai multe strofe, ba adeseori luá parte inca si in dialogulu personeloru. In incercarea de fația suntu traduse numai partile strictu dramatece, fora de cantecele corului, cari in tragediele lui Euripide jóca numai unu rolu de totu secundariu. Oparile lui in mai multe privintie forméza transitiune dela tragedi'a antica la ce'a moderna.

Cà-ci alta carte scris'ai acasa inca 'n diori,
Cà celu ce nu vrei altulu copil'a se ti omori.

Agamemnon.

Asié-i.

Menelau.

Totu acestu aeru te-a auditu si-atunce
Candu ne-ai promis cu jert'fa ceruta-o vei aduce.
Dar' cu domni'a ast'felu patiescu sute si mii:
Se batu se o cascige prin multe maestrii.
Abia o ajungu in sa, si fugu de dins'a éra
Ne-avendu poteri se porte a ei sarcina amara
Dar' mila nu de tine, de Greci'a am eu,
Cà-ci lupt'a cu barbarii toti Grecii adi o vreu;
Ér' pentru a ta voia, si pentru scump'a-ti fiica
Vomu fi de risu la lume, cà-ci n'omu face nimica.
La cârma eu pe nime n'asiu pune pentru bani:
Curagiu in pieptu, si minte matura de multi ani
Se cere, cá se aiba in capu unu beliduce,
Cà-ci prin aceste, numai, multimea se conduce.

Agamemnon.

Eu nu cu-asié furia ce 'ntine-acum zarescu,
Cu vorbe mai modeste voiu se te dogenescu,
Sciendu ca asta data c'unu frate am de a face.
La celu onestu tractarea onesta i mai place.
Ce planuri ai, de ochi-ti in sange-i invertesci?
Ce-ti casiuna dorere? ce vrei si ce doresci?
Vrei o muíere buna? se-ti dau nu-mi sta 'n putere
S'o fii pazitu mai bine, c'avut'ai tu muíere.
Dar' reu tractandu cu dins'a, a mersu, te-a parasitu.
Si-acum pentru gresiél'a-ti se fiu eu pedepsitu?
Séu dór' te intristéza modest'a mea onóre?...
Ai vré muíere buna se ai, si iubítoria,
Ne-cugetandu la ce'a ce-i bunu, cuvenintiosu,
— Cà-ci reulu place, numai, la celu malitiosu! —
Si pentru cá adi umblu se 'ndreptu a mea erore,
Eu lucru nebunesc? dar' tu intieptu esci óre,
Candu cauti o rea muíere ce-odata te-a lasatu?
Lui Tindaru, petitorii sucursu toti i-au juratu,
De zimbetulu sperantiei fiendu toti amagiti:
Dar' nu de-a ta putere se jóre au fostu siliti!
Acum'a mergi cu dinsii pe campu de batalia,
Acusi amaru platívei acésta nebunia,
Cà-ci Dieii, juramentulu, ce in favorea ta
A fostu facutu in pripa, voru sci alu judecá.
Copil'a-mi in sa nu voiu ucide-o nici-odata.
Alu teu lucru-i, muíerea-ti se fia resbunata.
Séu eu se plângu di-nopte, doreri hranindu in pieptu,
Ca-a ficei mele viétia am stins'o fara dreptu?
Atat'a-ti spunu, cu vorbe deschise si pucine,
Tu fá acum ce-ti place, eu facu cum sci ca-i bine.

Menelau.

O, vai! dar' nu mai am eu amici p'acestu pamentu?

Agamemnon.

Càci vrei de vii a 'mpinge amici-ti in mormentu.

Menelau.

Prin ce poti s'areti óre, cá esci cu mine frate?

Agamemnon.

Prin vorbe intiepte si blande, nu turbate.

Menelau.

Amicii cu credintia totu un'a-su si 'n doreri.

Agamemnon.

Si nu se, unulu p'altulu, impingu la neplaceri.

Menelau.

Aceste pentru tíera le rabdi, nu pentru mine.

Agamemnon.

Ba patri'a intréga adi rabda pentru tine!

Menelau.

Crudu vendiatoriu, remâni dar' in sumeti'a ta!
Eu voiu alte midiulóce si-amici a-mi cascigá.

SCEN'A III.

Cei de susu si unu anuntiatoriu.

Anuntiatoriulu.

Bravu duce Agamemnon! se fii cu bucuria!
Ti-aducu copil'a scumpa, ce-i dícu Ifigeni'a;
Cu ea si Clitemnestr'a, muíerea-ti, a venitu,
Si gingasiulu Oreste, copilulu teu iubitu.
Fii veselu, cà-ci e multu adi, decandu tu i-ai lasatu.
Fiendu in sa ca drumulu celu lungu i-a cam stricatu.
S'au dusu, a loru picióre in riu se-si recoréscu:
Ér' eu lasat'am caii prin érba cá se pasca
Si am venitu a-ti spune se faci mari pregatiri,
Cà-ci, cum vediui, prin castre s'au si latitu adi scíri,
Copil'a-ti cà-i de fácia. Multimea se 'mbuldiesce
In gíuru-i cá s'o védia. La cei mari le zimbesce
Noroculu si viétia ori unde pre pamentu.
»Ce? nunta va fi ore? — dícu omenii 'ntrebandu —
Séu Agamemnon vrut'a copil'a a-si vedé?
De-ace'a i-a scrisu se viðe? « Ér' unii dícu asié:
»P'altariulu Artemidei voiescu s'o sacrifice!
Si-altii: »Ore cine e mirele-i ferice?«
Dar' gatá-te, stapane, de capu pune-ti cununa;
Si 'ncasa-ti, Menelae! tu fá o nunta buna,
Cimpoile se sune, piciorele se salte:
Sosit'a adi a fetei dí de placeri inalte!

Agamemnon.

E bine, tóte-su bine, te dù numai in cortu. —
Vai mie! asta sorte grea cum se o suportu?
Ce se sci face óre, o eu nefericitu!
Destinulu celu puternicu m'apésu pré cumplitu.
Vr'unu Dieu este in contr'a-mi, mai tare decâtu mine,
Intrigi acarui mana sci tiese multu mai bine.
Ferice de aceia, ce 'ntro coliba mica
Se nascu. Ei in dorere potu plange fara frica.
La cei mari in sa-acést'a s'o faca nu-i ertatu.
Viétia loru o 'ndrépta multimea ne'ncetatu.
Vai mie, mi-e rusine o lacrima-a scapá,
Si mi-e rusine éra-si, cá nu potu lacrimá
Candu sórtea me lovesce mai reu, mai fara mila.
O! ce se dícu muíerei acusi despre copila?
Cum voiu se cautu in fácia-i si cum se o primescu?

Vai! sum pierdutu îndata ce-aici ele sosescu. . . .
 La ce-au si venitu ore? . . . Dar' trebuiá se vie,
 Logodn'a s'o serbeze si dulcea cununía.
 Acusi va fi mirésa serman'a mea copil'a!
 Mirés'a mortii negre. Vai, ce se-i facu de mila?
 Par' e'o audu dicéndu-mi: „O tata! vrei se moru?
 Acést'a-i nunt'a celei ce-ardea de alu teu doru?
 Orest', si elu va plânge cu lacrimi langa ea,
 Si ce dicu a lui lacrimi, va sci anim'a mea! . . .
 Vai, vai! Fug'a Elenei cu Parisu ma pierdutu!
 Aceste rele tote ei, numai, le-au facutu!

Menelau.

Da-mi man'a ta fratiésca s'o stringu, frate iubitu!

Agamemnon.

Ací e. Tu invins'ai; eu sum nefericitu!

Menelau.

Me juru pe memori'a strabuniloru mei, frate,
 Cá cele ce voiu díce, din anima-su luate.
 Candu te-am vediutu de gele cá plângi, m'am in-
 tristatu,
 Si lacrimi 'mpreuna cu tine am versatu.
 Acum'a me lasu, éta, de prim'a mea parere,
 Se nu dici ca-ti vreu reulu, si alta ti-voiu cere:
 Copil'a n'o ucide! acést'a nu o vreu.
 Nu pune alu meu bine 'nainte de alu teu.
 Se plângi tu, pe candu mie placeri voru se-mi zim-
 béscu,

Se piéra a ta casa, si-a mea se inflorésca:
 Acést'a nici odata n'o vreu. Au, de mi-e doru,
 Femei multu mai placute nu suntu, cá se me 'nsoru?
 Pentru o rea femea se pierdu unu frate bunu?
 Si-o blanda copilóra? . . . Erám tineru nebunu. . . .
 Dar' lucrulu mai de-aprope cercandu-lu, am vediutu
 Ce chinu e a ucide fiinti'a ce-ai nascutu.
 Apoi fiendu cu mine de-unu sânge, mi-e si mila.
 Se mora pentru-amoru-mi p'altariu, biat'a copila.
 Dar' ce si are dins'a cu perfid'a Elena? —
 Se ésa deci îndata de-aici ostea elena;
 Si tu in lacrimi faci'a mai multu nu ti-o scaldá,
 Vediendu-te, sum si eu silitu a lacrimá.
 Mergi, grigi de a copilei norocu in venitoriu;
 Gândindu la planulu nostru, me prinde unu floru.
 Vedi m'am schimbatu de totulu. Asié se si cuvine.
 Acuma simtíescu éراسi cá sum frate cu tine.
 Asié facu totu-de-a-una cei bupi si cu credintia:
 Alegu calea cea buna si esu din suferintie.

Agamemnon.

Te laudu, Menelae, cá ast'felu te-ai schimbatu.
 La cugetu si la vorbe, ce nici n'am acceptatu.

Menelau.

O, nu numai odata se 'ntempla între frati.
 Cá ur'a séu amorulu i face desbinati!
 A mea anima in sa discordi'a uresce.

Agamemnon.

Dar' am ajunsu acolo, cá sortea me silesce
 Copil'a a-mi ucide.

Menelau.

Sili cine te pote?

Agamemnon.

Greci'a rescolata, ostirile ei tóte.

Menelau.

N'ai grigiá. Pe copila trimite-o ér' acasa.

Agamemnon.

P'ascunsu s'ar poté dóra, dar' altu cugetu m'apésa.

Menelau.

Ce? de poporu ai frica?

Agamemnon.

Augurulu le va spune,
 Me temu, in ce stá lucrulu de n'avemu venturi bune.

Menelau.

Deci mora elu ántáie. El lucru pré usioru.

Agamemnon.

Augurii-su cu-ambitiune; e rea si viéti'a loru!

Menelau.

Ei suntu omeni netrebniei, nu folosescu nimica.

Agamemnon.

Dar' celu ce-mi veni 'n minte acuma, nu te 'nfrica?

Menelau.

De unde, pana nu-mi spuni, cá cine-i?

Agamemnon.

Odiseu;

Elu scie deja tóte.

Menelau.

Elu nu-ti voesce reu.

Agamemnon.

Me temu, e vicleanu forte, si de poporu iubitu.

Menelau.

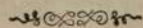
Ai dreptu, si de-ambitiune in sufletu e domnitu.

Agamemnon.

Acuma 'nchipuesce-ti, candu elu se va sculá
 Si-amblandu p'între multíme, la toti va esplicá,
 Ce-a profétitu augurulu, si ce am promis eu,
 Si cum am schimbatu éراسi pe locu cuventulu meu:
 Ast'felu sumutiandu óstea, negrindu-ne pe noi,
 Va face se ne-omóra ostasii p'amendoí,
 Si fiic'a-mi s'o jertfésca. In Argosu asiú fugí:
 Dar' voru veni pe urma-mi, si tiér'a-mi voru strivi.
 Aceste me infrica, . . . amaru de capulu meu!
 Cum m'au lasatu toti dieii in tempulu acestu greu. . .
 De un'a mai grigi, numai, prin castre adi amblandu:
 Muíerea-mi se nu scie de locu ce am in gându,
 Pan' faptulu impleni-voiu! Asié dór' voiu poté
 Cu lacrimi mai pucine copil'a a-mi junghié.

(Va urmá.)

Petru Dulfu.

Ceva despre datinile unoru femei europene.

Nu te teme, frumoása cetitóre, nu te bucurá cumva,
 stimabile cetitoriu, cá-ci nu am intentiunea a vorbí aici
 despre femeile nóstre, femeile civilizatiunei si ale progre-
 sului, ci numai despre cele din orientu.

Că ce'a ce s'ar poté inea dice despre cele prime, despre noi occidentalele, s'a vorbitu, s'a discutat si s'a scrisu deja atâtă, încâtu intru adeveru abia mai remane a dice ceva despre ele.

Michelet si Huxley, Wallace si Rousseau, Barrenbach si Häckel, Darwin si cum i mai chiama pre toti acei barbati cari s'au ocupatu de noi, ni-oru contemplatu si descrisu din punctulu de vedere scientificu, criticu, poeticu si natural-istoricu.

Ni-oru numitu deja poem'a creatiunei, visulu fantasiei, deliciulu superioru si turmentulu celu mai mare alu barbatului, jumetatea lui optima, arabesc'a gentila in structur'a massiva a perfectiunei barbatesci (?), plant'a ce incungiura arborele, aventându-se totu mai susu, creatiunea cea mai debila, cóst'a mai frangerósa, sexulu mai frumosu etc. etc.

Lavater ni-a numitu oleulu in otietulu bərbătimei, inse erau si ast'felu de barbati, cari dicéu, că noi suntemu — pén'a 'mi resistă a scrie acést'a — că suntemu ruinulu barbatului, sierpele paradisului si — personificarea pecatului — brrrr!

Ve intrebu, dómnele mele, ce a voitu se dică Petófi cu a lui: „Kerüld a nót“ si ce Dumas cu fras'a s'a renumita: „Cherchez la feme“ si cu: „Tuez la!“ — Nu respundeti nimicu? — ah, ve întílegu tacerea!

Unii ni-oru aflatu încântátóre si pline de bunétia, déca rideamu si vorbiamu, si afirmáu, eumcă femeile severe si tacute suntu cerbicóse si pecatóse; ér' altii pretindeau, că numai tacerea se cuvine femeiei si Antinou numia pre soçi'a s'a, care totu tacea „poem'a tacuta a lui“ si — déca nu me insiclă memori'a — Abyssinii au fostu acei'a, cari întrediseră muieriloru loru rísulu, cá necuviinciosu si demoralisatoriu. Se vede dar' că n'au fostu nici-cându toti barbati de-odata contenti cu noi, si cui nu i-ar' veni aici a-minte naratiunea ingeniósa din mai fie-care abedariu, care tratéza de unu tata, de unu ficioru si de acelu animalu placutu, ce odinióra facea serviciu atâtu de esentiale familiei sânte la ocaziunea fugirei ei in Egiptu.

Inse, lasati-me se intrerumpu; deja pré lungu tempu am statu la una tema, despre carea — nu cu mica indignatiune faciă de toti acei'a, cari nu ni-oru cunoscutu — se esprima atâtu de frumosu Schiller dicându:

„Ehret die frauen! sie flechten und weben,
Himlische Rosen ins irdische Leben.“

Voiám se vorbescu numai despre femeile insulei Cipru si cele ale Turciei, cari prin evenemintele politice s'au adusu la vederea dilei si de acaroru istoria si datine se ocupa in tempulu presinte tóte diurnalele straine.

Asié unu corespondinte anglesu scrie despre cipriane, între altele:

„Că tóte femeile grecesci, consuma si ele multu gumu, care 'lu tragu din insul'a Scio, si le pare una ocupatiune minunatu de suava, a-lu totu rumegá. (Óre ce ar' dice barbati nostrii la una ast'felu de ocupatiune gentilă a socieloru loru?)

Coperementulu loru de capu ne revóca in memoriă calathasulu ce-lu portá idoliu feniciani si statuetele egiptiene. Perulu, vapsitu in colóre brună cu suculu unei plante, anume henna, le cade in numeróse codi pre spate si in bucle mici spre frunte, 'lu ornéza cu flori de jasmín legate cu sfasii de finicu, care ornamentu le stă fórté grătósu.

In artea de-a compune midiulóce cosmetice nu le intrecu, decátu calmucii. (Respectabilulu corespondinte Anglesu s'a uitatu aici de Europene.)

Ciprianele posedu secretulu de a vapsi perulu caruntu cu dibacia, totu cu acea colóre, cu care 'si coloréza si sprúncenele. (Sum pré discreta, a tradá aici, că la noi se efectuéză acést'a prin carbune, cu negréla de Chin'a séu si cu spongia arsa.)

Vestmintele loru suntu in colori vivace si partea superióra mai adese ori e de mătasa rosia, viorea séu verde, brodata cu auru.

Si femeile de pre insul'a Cipru pórtă, cá si tóte celălalte femei grece, pantaloni lungi, scarlati, legati din josu la ouele picioreloru, si pantofi galbeni. La grumazu si pre capu 'si léga una multime de catene, de monete de auru si alte lucruri lucitóre.

Tali'a si-o incungiura cu unu corsetu latu, care cade inainte in josu si e inchisu cu catarama duple de alama lucitóre, cari catarama, considerandu marimea si greutatea loru, rivalizéza in adeveru cu taietile barbieriloru nostrii; facündu-si cu préubire tali'a lungă, picioarele loru aparu cu atâtu mai scurte, ce in relatiune cu statur'a loru grósa din natura, nu representa una imagine pré frumoasa.

Si totusiú ele suntu femeile cele mai frumése din tóte insulele Archipelagului si au pastratu, deosebitu cele din Nicosia, tipulu acelei fisiognomia frumósa, care o admira tóta lumea in operile artistiloru greci; si modelele renumite de frumsétia femeiesca, cari se afla reproduse in statue, vase si medalie — acestea margaritarie ale Greciei — suntu luate de siguru din mijloculu virgineloru cipriane, cari, cá preutesele Venerei sacrificáu pre altariulu Pafu-ului.“

Atát'a despre femeile din insul'a Cipru, credu ca e destulu pentru de a ni face una idea de fiinti'a loru si a animá spiritele interesante de a face paralele.

Unu altu corespondinte scrie in „Pall Mall Gazette“ sub titlulu de: „Viéti'a in Constantinopole“ despre turcese:

„E lueru cunoscutu, eumcă Coranulu concede musulmanului patru soçié; totusiú poligami'a nu e regula, ci numai esceptiune. (Indesiertu invidiati déra pe turci, domniloru mei!)

Turcului adeca i-e concesu a avea numai atâté muieri, câte póte sustiené comodu; — prin urmare numai celu mai avutu si póte concede luxulu de patru femei. (Dore, că avuti'a are mai totú-deauna influentia daunosa asupr'a moralitatiei.)

Turcii din class'a mediocra, au deci numai una soçiă, si cei din class'a inferióra suntu adese ori deobligati

a remané ne'nsurati, neavendu midiolócele de lipsa spre a sustiené una femeia in modulu prescriu de legea turcésca. (Multiamesce Dñeului, scumpule cetitoriu, cà una ast'feliu de lege nu esista si la noi.)

Nimieu nu e mai contrariu ideiei turcesci, decâtu sistemulu mormonu, de a impreună diferite femei sub unu acoperementu, ce da ocaziune la certe infinite, a caroru jertfa de regula e sermanulu barbatu. (Hm! acést'a se căm intempla si acolo unde nu este decâtu una singura femeia.)

Turcés'a nu e sclava, ei posiede inca si defeptulu, de-a avé una idea prea inalta despre demnitatea s'a propria; (Calumni'a o dice acést'a si despre occidentale —) si unu procuroru a drepturilor femeiesci ar' avé multa ostenéla déca ar' voi a le persuadá, cumcà sórtea loru e in fapta deplorabila.

Turcés'a nu invidiaza pe femei'a crestina pentru emancipatiunea la care tinde acést'a, ci din contra, manierele libere ale acesteia i suntu inca si uricióse; ea 'si invalesce faci'a cu ace'a indiferenția, cu care femei'a occidentalui 'si descopere umerii. (Câte femei cu umeri nefrumóse voru condemná acestu usu occidentale?!)

Femeile tureiloru nu suntu prinsoniere, — potu ési din casa ori si cându vréu. -- (Tout comme chez nous!) déca suntu avute le insoiescu odaliscele loru — fetele de o dae: cameriere — séu 'si tñenu copii de mână. Ele suntu guralive, larmuitoare si vioie; si de vócele loru fistulóse resuna bazarele; de altmintrea suntu tractate cu multu respectu, si pe unde se aréta, se retragu cu reverentia barbatii de veri-ce confessiune; si déca unu barbatu 'si întâlnește in strada pe soçi'a sa, nu da nici celu mai micu semnu de cunoscintia. (Manier'a acést'a — mărturisescu — nóe ni-ar' displacé fórté!) Proverbiulu delicatu occidentale; »a portá pantalonii« este identieu cu fras'a turcésca, cunoscuta si la noi: »a stá sub pantofflu« si gurele rele afirma, cà nu pucini barbati (turci) cunoseu importantia acestui objectu inferioru alu toalettei dameloru, intrebuintiatu cá midiuocu de convietione femeiesca.

Odata se duse unu hamal (sarcinariu) la cadíu (jude) vaietându-se că muierea lui 'lu scalpéza căm cu pré-iubibire, adeca i sparge capulu pré desu.

»Cautá numai, ce 'mi face a mea!« respunse cadíulu, desvelindu-si grumazulu si spatele care era vênatu-verde de lovirile ce primise. »Dute a-casa, fiulu meu, si multiamesce lui Allah, cà esti mai fericitu decâtu mine.«

Una casa turcésca consta, precum este sciutu, din dóue apartaménte: din salemliculu barbatiloru si din haremliculu femeiloru; déca unu musulmanu posiede patru femei, atunci femei'a prima, numita hannun, domnesce preste celéalalte in tóta viétia; ei i-se cuvine logiamentulu celu mai bunu si una quota ficsa, din perceptiunile barbatului; ea face si primesce visitele altoru hannune, se tñene inse departata de celéalalte soçii ale barbatului ei, considerându-le de mai inferioare, — asié si muieriloru mai tinere le este opritu de a infestá pre hannuna cu presentia loru fora a fi a-nume invitate, — se intempla inse si

ace'a, cà tóte patru se întielegu bine un'a cu alt'a. (Ce noi intru adeveru abia amu poté aduce la capetu.)

In fine amintesce corespondintele anglésu, faptulu cunoscutu, cà unu mire tureu nu 'si vede mirés'a inainte de cununia, inse fét'a totusiú are ocaziune de a se arétá lui deschidíendu adeca persianele „muscharabié“ cá din intemplare mai tare, cându trece mirele, mergându la parintele fetei, sub feréstra, séu lasându-si faci'a cătu de legeru; ast'feliu de libertati mici inse se iéu fórté in nume de reu dela virginele turce; ele si suntu efective fórté modeste fora de a afectá cătu-si de pucinu, si considerându casatori'a cá o predestinatiune naturala aloru, 'si pastréza stricte reputatiunea, si déca se marita, de regula devinu cele mai bune mume de familia.«

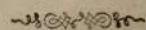
Si prin acestea terminându comunicatele mele despre unele femei orientale speru că facându-ve cunoscute usantiele si datinile acestoru femei nu voiu fi stérnitu in animele Dvóstre pré mare dorintia de a ni inschimbá cumva sortea si obiceiurile nóstre cu cele aici-descrie.

Dvóstre 'mi veti responde, cà una transactiune séu transformatia nici nu ve vene in mente, — cu atátu mai bene: remânemu déra la esemplulu antecesiloru nostrii, adeca barbatii totu căm bombanindu nitíelu, cà prin acést'a antáiu 'si fortíeza auctoritatea loru si imaginatiunea nóstra de a fi idealele lui Byron, pentrucá acest'a a dis'o, ca una femeia care n'ar' comite nici una eróre, l'aru respinge de feliu, l'aru aduce in desperatiune; si dealt'mintrea unu barbatu certându-se séu disputându e celu pucinu atátu de interesantu, cá una femeia, care totu suride.

Barbatii déra se remána si mai departe domnitorii creatiunei, si noi femeile turmentulu superioru alu barbatului, jumetatea lui optima, oleu in otíetulu barbatimei si — amic'a loru cea mai sincera si mai fidela.

Ve salutu, visuriloru fantasiei! Ve salutu domnitoriloru creatiunei!

Hygea.

Despartirea Basarabiei de Romania.

— 9/21 Octomvrie 1878. —

*Muscalesce-oiu invetiá,
Candu eu limb'a mi-oiu taiá.
Cantecu din Basarabi'a.*

Romania, mama dulce,
Eu te lasu cu Domnedieu,
Căci dusímanulu iér' me duce,
Iér' me iá din bratíulu teu!
Sum rapita, sfasiata,
Sufletulu meu plangé frántu;
Dar' din pragu eu inc' odata
Gíalnicu bine te cuvèntu!

Trista me despartu de tine,
Ce cá mama m'ai iubitú,
Si cu dragu totu dile line
'Mi faceai necontentitu;

Căci de-acuma ér' voi trece
Sub alu tiraniei fieru,
Si 'n suflarea ei cea rece
Pomii libertatței pieru.

Inse fia catu de grele
Catusiele p' alu meu sinu,
N' oru poté se stinga ele
Simțimentulu meu romanu.
Si prin dile de-apesare,
Că steluti'a pînre nori,
Voiu privi cu 'ncuragiare
Faci'a ta de multe ori.

Si-oiu sperá, că dor' odata
Jugulu crudu se va sfarmá;
Fiic'a smulsa, liberata,
Va sborá la mama-sa.
Ce serbare va se fia!
Me vei stringe 'n bratiulu teu. . . .
Pan' atunce, Romania,
Se remâni cu Domnedieu!

Iosifu Vulcanu.

Datine si credintie romane.

Rîndunic'a.

I.

Rîndunic'a care ne anunția multu dorit'a si acceptat'a primavéra, care dela sosirea si pâna la departarea ei din tierile nôstre, este unu óspe nedespartitu si fórte placutu ómeniloru, facîndu-si cuibulu seu de comunu in podurile caseloru,¹⁾ se vede că din cele mai vechi si departate timpuri, a fostu totudéun'a întimpinata de catra Români cu eschiamari de bucurie si însufletire, cum e si in diu'a de astadi.

Multe si interesante suntu datinele si credintiele Româniloru despre dîns'a. Si póte că ea este unic'a pasere, despre care poporul românú a pastratu mai multe legende fórte frumóse, cari in fondu tóte tractéza despre unulu si acel'asiú obiectu, numai modulu istorisirii lorú este feluritu.

Cea mai frumósa si mai incantátore dintre tóte legendele cate le sciu eu si cate voru mai fi esistándu, despre cari inca n'am cunoscentia, este fora indoiéla „Legend'a rîndunelui“ compusa in versuri de regele poetiloru nostri Diu V. Alecsandri.²⁾ Acést'a legenda ar' trebui si trebue se-i fia cunoscenta fie-carui Românú adeveratu. Deci nu voiu se me oprescu multu la dîns'a. Voiu reproduce inse aici alte legende ale Rîndunelui, pre cari le-am auditu eu in Bucovin'a si cari in comparare cu cea de

¹⁾ Pro acelu soim de rînduneli, cari 'si facu cuiburile sub stresinele caseloru le numescu Româniú din Bucovin'a „lástuni“ si „lostuni.“

²⁾ Opere complete. Poesii, Legende. p. 77.

mai susu amentita credu că voru formá unu obiectu fórte interesantu si totu odata placutu pentru fie-care cetitoriu, éra mai alesu pentru literatii români, cari se ocupa cu studiulu datineloru, credintieloru si a mitologiei dacoromâne.

II.

Prim'a legenda suna precum urméza:

A fostu odata o féta, carei'a, mîrindu-i parentii, nu i-a remasu alta mesecnire dela dînsii, decatu numai o turma de oi si unu catielu.

Intr'o di . . . ce-i vine fetei acesti'a in minte? . . . se 'mbraca in haine barbatesci, ie oile si catielulu cu dîns'a si se duce intr' unu munte. In muntele acel'a, mergîndu ea cu oile si cu catielulu totu mai inainte, totu mai de parte, éta că dela o vreme se intalnesce cu unu fecioru de smeu, care inca pascea o turma de oi.

Fiendu féta imbracata in haine barbatesci si portandu cusîma in capu, feciorulu nu potú s'o cunósca: féta e ori fecioru? Dar' si féta nu i-a spusu nemica nici odata, macar' ea, de cum s'a intalnitú ea cu dînsulu, pasceau oile impreuna si in fie-care séra se ducea si ea cu oile si cu catielulu seu de masu la curtile smeului.

Inse feciorulu, nevenindu-i la socotéla, mai de multe ori spuse maicei sale, că lui nu i se prea impare pe fartatulu sei de ciobanie; . . . elu crede că acest'a trebue se fia féta si nu fecioru, că-ci asié 'lu aréta vorb'a si faci'a lui cea muerésca.

Dela o vreme, vedieru-se betran'a smeuíca prea multu cîncaita si intrebata de feciorulu seu dise:

— Déca fartatulu teu de ciobanie va fi se fia féta, dupa cum presupui tu, eu indata 'lu voiu cunósce, că-ci de séra cându s'a duce se se culce am se-i punu sub perina brabanocu¹⁾ si de-a fi se fia féta brabanoculu pâna deminétia se va patá, éra de-a a fi se fia fecioru, atunci brabanoculu va remanea asié cum l'oiu pune.

Cum a disu smeuíca, asié a si facutu.

Candu a inceputu se insereze bine, cólea pre vremea culcatului, a pusu sub perin'a fetei, pe care se culcá, brabanocu.

Inse catielulu fetei, fiindu nasdravanu si sciendu prea bine cu ce gînduri se pórtá smeuíca, dise inca de cu diua stapanei sale:

— Scump'a mea stapána! smeuíca are se-ti puie de séra sub perina, brabanocu, prin midioloculu carui'a voiesce ea se scie: de esti féta ori fecioru? Déca acum'a deminétia-t'a voiesci se nu ti-se întemple nemica reu, te sfátuescu că atunci candu vei merge se te culci, se scoti brabanoculu de sub perina si se-lu pui de-a supr'a pe perina si acolo se-lu lasi apoi pâna a dóua di demanétia. Éra a dóu'a di demanétia se-lu pui éra la loculu lui si apoi se esi din casa. De nu me vei ascultá si de nu vei face asié

¹⁾ In unele parti ale Bucovinei numescu Româniú plânt'a: Vinea minor. germ. Immergrün „brabanocu.“ éra in altele „brabanocu.“

**

cum te 'avetiu eu, atunci se scii, că ai se patiesci un'a ne mai patita!

Asi' a disu catielulu si stapân'a s'a la ascultat si colea cându a mersu ea se se culca, aflandu brabanoculu sub perina l'a pusu pe perina si apoi s'a culcatu. Éra a dôma di demançia l'a pusu éra sub perina si apoi esindu din casa si luându-si oile si catielulu se duse in tréba-si la pascătoare.

Dar' n'a apucatu a esi bene din casa cându smeucîc'a se si duse in urm'a ei se véda co-i? . . . cum e brabanoculu? . . . Brabanoculu inse érá mai verde si mai frumusu de cum l'a pusese ea de cu sérn. Védiendu-lu ast'elulu a crediutu smeucîc'a că fét'a nu e fét'a, ci fecioru. Deci spuse feciorului seu, ca fariatulu lui de ciobanie nu e fét'a, dupa cum socóto elu, ci fecioru, că-ci asi' a aretatú brabanoculu, pre care i la pusu sub perina.

Feciorulu smeucîc'ei, audiendu acést'a, 'si luá si elu oile sale si se duse cu deusele la pascătoare pe urm'a fetei, forá se-i plesnéscá macar' prin minte că n'ar fi dreptu ce'a co i-a spusu maic'a sa.

Fét'a inse, védiendu-so scapata pin curs'a ei se'nînsese, luându-so cu feciorulu, cu oile si cu catielulu sea se duse, se duse, pâna co ajunsé la o mare. Aici apoi s'a opritu ea si luându-si remasu bunu dela feciorulu smeucîc'ei si dându cu unu toiagu asupra apei, ap'a s'a despartitu in dône si asi' a trecutu ea cu turm'a s'a de co'a parte, forá că se i se întéple vre-unu reu catu e negru sub unghia.

Feciorulu smeucîc'ei si cu oile sale a remasu de asta parte de apa.

Ajungandu de cealalta parte si dupaco sau imprenatu acuma éra-si valurilo apoi, si-a luatu fét'a cusim'a din capu si-atunci i-a caditu perulu celu de auru pâna la brân.

Feciorulu smeucîc'ei, védiendu-o ca-i fét'a si inca asiá de frumósá, nu scáá pe co lunee-i de scárba, că a scapato din mâna. Si forá a mai piendú multu timpu se întórse a casa si spuse maic'ei sale cum la' amagitu, povestindu-i tóto din firu in peru, că fariatulu seu de ciobanie nu e fecioru, ci fét'a si inca cu peru de auru. Dar co folosu ea ea a trecutu acuma preste mare impreuna cu oile sale si elu n'ó mai póte urmari.

Smeucîc'a audiendu acést'a, disé feciorului se nu se mai supare de giab'a, căci ea va atlá unu midiuocu prin care s'ó póta urmari si piinde. Si intú adevéru că maic'asa i facé o corabie mare, pre care smeulu, dupa santulu ei, o încarcá cu felii de felii de marie scumpé si ast'elulu, încarcata cum érá, se porni cu dens'a ea se atle pre fét'a.

Dupa co se porni elu acuma mersé catu mersé pe up'a cea mare, prin care a trecutu fét'a, pâna co ajunsé la una malú. Acolo apoi se oprí.

Multime de ómení, cari de la cine si prin cine audisa că 'n corabi'a acést'a se atla o multime de marfa scumpa, alergara din tóto partile se cumpere câtó un'a alt'a dela stapânulu ei.

Éta ea in urma, de unde si pâna unde, vino si fét'a

l'a cea cu perulu de auru si intra si ea in corabie se véda ce felii de marfuri se atla intréus'a?

Dar' . . . atát'a i-a trebuitu smeului! . . . Mai multu nemicu! . . . Cum o vede in lontru dea-un'a pornesce corabi'a dela malú si . . . pe ici in coló ti-i drumulu! . . .

Fét'a cumósce si ea acuma in ce cursa a picatu si se pricepe că nu-i chipu de scapare. . . Cereá ea ce cereá se scape, dar' inzadaru! . . . Corabi'a érá acuma cine sci unde departe de malú.

— De giab'a te mai tradesci, că-ci de-acum'a înainte n'ai se-mi mai scapi din mana!

Fét'a mai aud'endu inca si acést'a, ce se fáa? . . . Ie inelulu seu de pe degetu si aruncându-lu in apă dice:

— Cându vei atlá tu inelulu acést'a, atunci voiú vorbi eu cu tine!

Dar' smeulu so pareá că nici n'ó aude. Elu mergea cu corabi'a înainte, forá se-i pase ceva de cuvintele ei.

Dupa ce ajunsé acuma la malú luá pre fét'a si ducându-o acasa se cuntuá cu deus'a.

Fét'a inse 'si tenú cuvântulu. . . Ea nu vorbiá cu smeulu nemicu, ori si catu se neajidá acést'a s'ó indaplice că se vorbéscá. Cu smeucîc'a si cu cumnatele sale, — căci smeulu avea si surori, — si ceialalti curteni vorbiá, inse cu smeulu nici odatu.

Acést'a tacere a tienutu totu asi' mai lungu timpu.

Éta ca intr'o dí, mergându nesea pescari la apă cea mare si pescuindu o multime de pesce, aduse si vendura si smeului o parte dintre acéstia.

Smeulu, adeca feciorulu smeucîc'ei, dupa co cumpérá peséi, se dede singuru se-i curatíscá. Dar' co se véda? . . . Intr'unu pesce da de inelulu nevestei sale! . . . Plinu de bucuria tá elu acuma inelulu si mergandu cu densulu totu in sarite la nevést'a s'a i dico zimbíudu:

— Drag'a mea Rindunice! de-acum'a véi vorbi eu mina, că-ci érá in sférsitu ti-am adatu si inelulu!

Si vorbindu o desmiérda si-i netediesce barbile, astó plinu de sange cum s'a fostu umpluta pe mane curatindu pescele.

Nevést'a, védiendu-si inelulu si audiendu pre smeul ast'elulu vorbindu, dea'un'a s'a pretacutu in'tro Rindunicea cu gusi'a rosie si a sbratu pe ferésta atara.

Smeulu, védiendu-o ca-i sbóra deinaintea ochilora se rapedi lute s'ó prinda, dar' a prins'ó numai de midiuloculu codii, care i-a si remasu in mana, érá Rindunicea se cam mai duse, remâindu-i dea-tunci si pâna in diu'a de astadi cod'a cá o fureutia, adóca numai cu penele cari nu i lea smulsu smeulu, si cu gusi'a rosie, cum a fostu petata de sange.¹⁾

(Va urma)

S. Fl. Laramu.

— 1898 — 1898 —

¹⁾ Acést'a legénda méa dictat'ó Cateu'a Roel'tra, romancá din Calábundesti.

Serbatorirea triumfurilor armatei române.

București 8/20 octombrie 1878.

De trei sute ani aprăpe, viteazulu și cunoscătorulu de biruințe palosiu român, jacea în rugin'a nitarei; de trei sute de ani, anim'a romană, închisă la bucuriele biruinței, adună nesfârșite comori de entuziasm!

Reșebelu din 1877—78 a spalatu rugin'a armei strămoșești; din'a de 8/20 octombrie a datu ocaziune României, și în specie capitalei, de a manifestă entuziasmul și bucuria ei pentu reînvierea unui trecut gloriosu, de a areți iubirea și recunoștința ce porța viteazulu Capitân și Ostirei care a arețatu lumii ca este demna urmașta a strămoșilor săi.

Serbarea triumfarilor ostirei române, facută în 8/20 oct. a. e. a fostu mai strălucită și mai măreță de catu și pețea închipui cineva, căci a avut concursulu entuziasmulu al întregii populațiuni a capitalei.

Mosneagulu și copilulu, barbatii și femeile îmbrăcaseră haine de serbătoare și alergaseră în numărul no mai văditu de mare că să aduca Comandantului și ostirei tributul admirațiunii și iubirei lor, buchete și canuni, și caldarosele lor urrari.*)

La 11 ore, nu se mai găsea nici unu locu în tribunele redicate de Primăria, lângă arculu de triumfu și pe amândou laturile stoselei și strădelor pe unde avea să treacă armata.

Arculu de triumfu eră mărețu, și va aminti și de aici înainte țerei și armatei glori'a pentu care a fostu redicatu.

Elu avea o arcada de trecere pentu 12 ômeni.

La mijloculu părții superioare eră adediată o statuă măreță a istoriei, înaltă că de 4 metri.

De ambele parti ale statuei eră asediate diferite trofee, precum arma, zale, casce, etc.

În fruntea arcului sub statuă eră inscripțiunea:

*Aperatorilor independenței
Orasiulu București.*

Iar de o parte și de cealaltă, sub birulu formatu de fruntea arcului, numele următoare:

Grivița	Arceș-Palancă
Opancezu	Lomă-Palancă
Plevn'a	Smărdanu
Rahova	Vidina.

Dupa acestea eră dilele, în cari sau datu glorioșele batalii și în ambele laturi initialele suveranilor.

Tribunele eră dispuse în modulu urmator:

Pe partea dreapta în fața arcului tribun' primăriei, ministrii și corpulu diplomaticu, M. S. Doman'a, Crucea roșă, dămnole, camer'a și senatulu, curțile de c. satie și de comptari, curțile și tribunalele, clerulu și profesorii, societatea academică și geografică, militarii străini, străinii civili, și în fine tribun'a rezervată.

*) Numărulu ostirei ce a înatu parte la această serbatorire a gloriei străbune reînviată a fostu peste 20,000, er' alu publiculu de tote stările aprăpe la 60,000 individi.

Pe partea stânga eră tribunele: delegatii judeților, pres'a, autoritățile administrative, comerțulu și industria, raniții, și în fine tribun'a publică.

În Iontrulu arcului, formatu de tribune, eră asediatii pe partea stânga elevii școlii normale, elevule asilului Elen'a-Dămn'a, și ale celorlalte școle din capitală, — pe partea dreapta elevii școlii de agricultură, ai diferitelor alte școle și membrii sêu reprezentanții societăților naționale și străine.

Pe la 11 $\frac{1}{2}$ ore, numeroșe și entuziaste strigari de currae îndreptară atențiunea tuturor pe stosea spre orasiu. Eră M. S. Regale Dămn'a Romanilor. Urrari unanime și caldarose, buchete și corbăe întimpinara pe grăgios'a Dămnă la intrarea trasurei în cerculu tribunelor. M. S. binevoii a mulțiami cu cunosc' a-i afabilitate și treci înainte la altarulu dela Bană'să, unde eră să se facă serviciulu divin.

Sosirea M. S. Dămnă lângă Regalulu Său Sociu fu semnalulu începerii serviciului.

Venirea raniților în mijloculu trupelor fă salutată cu entuziasmul. Vitejii ostasi cari dela capulu supremu până la celu din urma soldatu, vedăseră mărtea cu ochii și o înfruntasera cu barbatia, espunendu-si viața pentu onora și independența patriei lor, se închinara cu respectu înaintea raniților.

Se deto cetire pe corpuri urmatorulu ordinu de di adresatu de M. S. Regale Dămnă țerei către ostirea română:

Bravi ostasi! Ți'ra prin delegatii ei, împreună cu capital'a, împolobită că niciodată și însufletită de celu mai sseră simțimentu alu patriei recunoscătoare, ve primescă astadi si saluta în voi nu numai pe eroii dela Grivița, Plevn'a, Rahov'a și Smărdanu, dăr' chiaru pe aceia, cari prin sângelu lor au pus pe fruntea României corônă independentiei.

Am alasu această di memorabilă, spre a pune la drapolele armatei aducerea aminte neperitôria a trecerei Dunarei și a deceră drapelule regimentelor, cari la Smărdanu au lasatu o urma mai multă despre vitejia română. Aceșta amintire va îndemna pe urmasii voștri a fi demni de străbunii voștri și drapelulu vostru va fi de-a-pururea respectatu ca și numelu de român.

Bravi ostasi! Fiți de acum mândri de numele ce porțati, paștrăți în voi credința barbatiei voștre și amintirea entuziasmului patrioticu, cu care națiunea ve serbatoresce astadi, dăr' nu încetați de a vedé în stégulu vostru talismanulu, care ve îndemna a paștră cu cea mai mare sancțiunea simțimentulu de datoria și disciplina.

Sun' agoru dăr', ca și de acum înainte, ori unde datoria ve să chieamă, voi fi unu esemplu de ordine și disciplina, mai cu sêma adunându-ve înainte, cu anim'a Mea este cu voi și ca nu am mai mare fericiere, decatu această de a ve dice: Ve mulțimescu voștri!

Cu mândria Mea punu sescu în capulu vostru, spre a intră în capital'a țerei, unde poporulu recunoscătoru ve ascăpta cu ne-răbdare să ve arate dragostea și bucuria s'a.

Data în București astadi 8/20 octombrie 1878.

Carola.

M. M. L. L. Regale decorara stivărderele.

Dupa această se începu mersulu. Oficiarii străini, trimisi spre a asistă la această serbare și a reprezentă diferite guverne ale statelor europene, fură cei de întâi cari ajunseră la loculul destinat pentu primire și ocupară tribun'a ce li se pragatise.

Apoi se ivi celu de întâiu convoiu de raniti, formatu de aceia cari nu puteau merge departe pe jos, si carora li se destinase o tribuna in incinta. Vederea loru produse in toti asistentii unu simtiementu de multa duosia, care indata se transformâ in urrari calduröse, ce isbucnirâ din tôte pepturile cá unu glasu de mii de glasuri.

M. S. Dómnia veni se iee locu in tribuna, si cu o amabilitate ce nu se pôte decâtu admirâ, binevoii a distribui flori fetitioru asiediate suptu tribun'a M. S'ale.

In fine M. S. Regale, Domnulu se ivi calare in fruntea statului seu maioru. Buchetele si corónele incepu a curge din tôte partile cá plói'a si strigatele entusiaste si nemarginite de urra umplea atmosfer'a, — erâ o adeverata óvatiune.

D. I. P. Dimitrescu, locotitiorulu de primariu alu capitalei, salutâ pe M. S. Regale in numele orasiului dicându:

„Mari'a T'a! Tunurile turcesci dela Vidinu, Ruscina si Turcuta'a facut'au pe brav'a armata romana se'si parasca camiuulu, se incungiure tronulu si avédu in capu pe marele ei capitanu, se alerga la frontarie pentru aperea niosiei stramosiesci. Incercari grele, privatiuni de totu felulu, jertfe generöse: au formatu viat'a e. departe de ai sei. Armata romana sub brav'a conducere a Marii Tale Regale a luptatu si si-a versatu sangele cu atât'a barbatia, cá se asigure vitorulu si independint'a patriei. Tiera der' pôte fi mandra de óstea ei, care a reinviatu fal'a numelui românescu si istori'a de siguru i va impleri cu dragu cununa neuitarei. Prin eroismulu armatei, imbarbatatu de curagiulu si devotamentulu marelui ei capitanu, Romania'a scapatu de navalirea pagana si a ajutat pe unu poporu vecinu si amicu se'si scutura catenele sclaviei spre a se incaldi la sórele libertatii. Griviti'a, Rahov'a, Plevn'a si Smardanu voru spune in eterna trecatoriloru viteji'a poporului romanu, pe care nu'l cunoscea destulu de bine nici vecinii, nici strainii. Aceste localitati au aretatu lumii ca bratiulu, care a purtatu sap'a, scie pe campulu de onóre se pôrto cu aceiasi barbatia si arm'a, sburandu seu la victoria seu mórté. Óstea si-a implinitu cu abnegatiune dertoria. Sangele fratiloru nostri romasi pe campulu de lupte va fi o dovada neperitúra de purtare romanulu in acestu complitu resboiu, si pîntr'o generösa hotarira elu a facutu, cá nese locuri aprópe necunosate se dobandesca unu renume in posteritate si se fie teatrulu gloriei nóstre. Dupa o lunga despartire, in care tiera a urmatu cu doru pe armata si Capitanulu ei, vitejii Romaniei reintorcându-se astadi in capitala, îi salutamu cu recunoscint'a, respectu si devotamentu. Se traiti Mari'a Vóstra Regala! Se traiesca Mari'a S'a Dómnia! Se traiesca brav'a ostre romana!”

Dlu C. A. Rosetti saluta in numele junimei studiöse.

M. S. primi corónele ce i-se oferirâ din partea damedorloru representante a Reuniunii „Concordia“ s. a.; si apoi cu o voce adénu emotionata, rosti urmatórele cuvinte, cari proasera in toti asistentii unu freametu, de admiratiune si de entusiasm:

„Dragostea si bucuri'a, cu care capital'a si tiera intréga prin delegatii sei primesce astadi armata, este cea mai frumoasa respaltire pentru totu ce ea a rabdatu pe campiele din Bulgari'a.

In numele braviloru osteni, Ve multimescu din tóta anim'a pentru stralucit'a intimpinare ce le faceti si pentru cuvintele pline de patriotiamu ce ne-ati adresatu. Da! mandra pôte fi tiera de fii sei. Cu incredere au mersu la lupte, cá voinici s'au intorsu. De aci înainte fia limescita seump'a nóstra patria: unu poporu, care si-a versatu sangele pentru independint'a. S'a cu eroismu va luptá, cá se intarésca si se traiesca iubít'a nóstra Romania'a de sine statátoria.“

M. S. Domnulu primi defilarea in piat'a teatrului.*)

Tunurile luate dela inamicu au fostu asiediate pe bulevardu, spre a poté fi bine vedute de publicu.

Tunurile espuse au fostu in numeru de 47, dintre cari 29 mari de otfelu, 10 mici de bronzu (tunuri de munte) si 8 mortiere de diferitemarimi, — afora de acestea mai suntu si alte 15 tunuri mari; si asié numerulu totalu alu tunurilor inimica luate prin viteji'a ostrei române este de 62.

Sér'a, muzicele regimentelor au facutu o serenada la palatu, si apoi o retragere cu tortie.

M. M. L. L. au strabatutu orasulu in trasura, primite pretutindenii cu cea mai mare iubire si entusiasm de multimea gramadita in tôte stradele; apoi au bluevoitu a asistâ la representatiunea poporala data de primaria, in teatrulu celu mare, in onórea ostrei.

Orasulu a fostu splendidu illuminatu. Gradin'a Palatului, a episcopiei, gradin'a botanica, piat'a teatrului se distingeau prin gustulu cu care erau impodobite. Din cea din urma gradina sau datu focuri artificióse, cari au produsu in publicu o deosebita satisfacere.

Intr'unu cuventu, erâ fericu de a vedea capital'a in diu'a si sér'a de 8/20 octomvre. Acést'a data va romané nestérsa in memori'a Bucuresceniloru!

Unu insemnatu barbatu strainu, care a vedutu armata si serbarea ce i-s'a facutu, a disu: nimicu nu e cu neputint'a acestui poporu, care are o ast'felia de armata teritoriala si nimeni nu se pôte indoi de marele lui destinata.

In legatura cu ceste scrie mai susu, lasámu se urmeze aici si unele schitie din revistele cu cari diuariale „Romania libera“, „Vocea Covurluiului“ si „Ghimpele“ intempinarâ in diu'a de 8/20 octomvre pre victoriös'a armata romana seu esprimará festivitata acestei dile purorea memorabile.

— Asié „Romania libera“ între altele scrie:

Datus'a Romaniei se vedá, dupa unu asie lungu siru de ani, pe copii sei intorcându-se biruitori din lupta, mândri de numele lor si incoronati de admiratiunea strainiloru si de iubirea fratiloru. — Plangéu betranii, mesurându cu

*) Defilarea armatei române prin Bucuresci, in conditiunile in cari s'au facutu — scrie „Romania“ — se pôte asemena numai la cele serbari autentice ale Eladei prin cari se mentinca si intaria Unitatea nationale elene. — ast'felu cá unu micu poporu, sciendu catu este de compactu, catu este de civilizatu, câtu este de forte prin unire si prin cultura, — nu se temea de amenintari, poteriloru coloru mai colosale, resistându-le cá o stinca de gresita in mijlocu furtunosului oceanu. — Tisaut'a neobitösa, trumesci'a loru fisca unita cu aerulu martialu, victoriosu miscariloru, vesel'i'a si energi'a pe faciele voiniciloru, acelu nu sciu ce care arata cá soldatulu are incredere in seue, tote dicen, dela cea de întâiu aruncatura de ochi, cá avemu tasate nóstre. — Armata creita pentru victoria, chiar' deca n'amu cunosca minunile s'ale de vitojia de pe campiele Bulgariiei, chiar' deca n'amu fi veduta in mijloculu processionalu o multime de raniti, aspra caror'a toti, incepédu dela multu iubít'a nóstra Dómnia, asvériiau cu rapire buchetele de flori; si chiar' deca falnic'a defilare n'ar' fi fostu insocita de numeroasele trofee, stindarde, tunuri, came, aduse dela Plevn'a, dela Rahov'a, del Vidinu. — Suveranulu Romaniloru, mergédu in frunte, erâ mândru de acéta armata, pe care o condusesse la gloria; si cu care impartise tôte pericolele rozbelului; poporulu venit cu mii si mii pentru a lua parte la serbatoriu' neamulu român, erâ mândru de viteazulu seu suveranu si de superbele cete, in cari recunoscea pe fi si pe frati; armata erâ mândra de Capitanulu seu si mândra de iubirea poporului. Poporu, Armata, Domnu, nici odeta tóta animale n'au palpitate cu stat'a armonia

gândulu scurtă distanța ce ne desparte de cele trei invasiuni, cari stăpâneau acum 24 de ani țăr'a. Cene mai credé pe atunci, ca asié de curundu Romani'a va avé o armată care se póta într'unu resboiu culege laurii isbândeii și intrá apoi cu triumfu în resiedenti'a domnésca? Seménti'a pusa de betranii nostri, a prinsu radacini tari, și teneri'a generatiune a mersu cu manuirea armei mai departe și mai rapede de câtu visáu densii la reintemeierea ostirei românesci. Ne saltá anim'a de bucuria și noue teneriloru, candu vedurámu capital'a țierei dându onerurile cuvonito osteniloru, cari au portatu asié de barbatescu, pe câmpiele Bulgariei, steagulu Romaniiei. 8/20 octomvrie 1878: di solemnă pentru intrég'a armată româna, și ie veselie pentru capital'a Romaniloru și di de gloria pentru intrég'a Româniia. Acés'ta di ce după trei secole ni se aréta, se va memorialisá în istori'a Romaniloru, a fostu atâtu de mare, atâtu de sânta, încátu temperatur'a chiar' a respectat'o; și vânturile și ploile cari porean, în ajunulu acestei dile, ca amenintia cu o tótmna selbatica, în acés'ta di s'au liniscitu; și prin frumosulu ei s'a petrecutu în splendóre intrarea în capitala a bravei armate române sub comand'a Capului ei: Altié'a s'a Regala Domnitoriulu și Bravulu Romaniiei, carui'a Domnedieu i-a reversatu dragostea Romaniloru și glori'a bravului Mihaiu. Nimicu mai frumosu, nimicu mai splendidu, decâtu marsiulu braveloru trupe române, pe dinaintea concetățieniloru loru, în urm'a atateru suferintie, atateru bravuri și chiar' a sângelui versatu de ele. Cetățienii aplaudáu, rudelē ostasileru se emotionáu de bucuri'a, ér' strâinii admiráu și aplaudáu brav'a ostire româna.

„*Vocca Corurluiului*,” facându o revista comparativa între trecutu și presente, dice:

Capital'a țierei imbracata în haine de serbatóre, a primitu astadi în sinulu ei pre cei mai iubiti din copii sei. Sunt trei veacuri trecute de candu Romanii perdusera deprinderea mariloru serbari militare. Europ'a ne uitase aci la gurele Dunarei și nu-si mai aducea aminte de noi decatu candu avea se ne recomande vre-unu Godillott séu Strousberg. Multe și felurite suferintie îndurarámu; multe și trivítóre jertfe amu facutu. Nimene nu credea în vitalitatea nóstrea, și pucinií cãti 'si mai aduceau aminte mergeau pâna a ne inscrie în tratatele loru știintifice, cá o provincia a Turciei, cá unu vilaietu bunu de primitu ordine dela celu sântâin siefu de biureu alu ministeriului din Stambul.

Din tempu în tempu sau gasitu pene generóse, cá cele ale nemuritoriloru Quinet, Michelet, Regnault, Vaillant, Chopin, Pelletan, etc cari batura la portile Europei apusene spre a ne face cunoscuta limb'a, nationalitatea și istori'a nóstrea. Inse glasurile loru binevoitóre abia poteau ajunge la usi'a cabinetelorlu, și de cele mai multe ori se stingeau sub poterea unei note diplomatice a Portei, séu sub indiferinti'a interesata a unor cabinete. În atare modu parasiti aci, privirámu rënduri rënduri, cum uneoru ni se smulse pamentulu, alte ori ni se smulse prestigiulu, învelindune sub frase maestrite în pólele suzeranitatiiei Turciei.

Ne-amu inghititu amarulu, ne-amu otelitu credinti'a,

și candu în 1856 Europ'a veni se ne întrebe cine suntemu și ce voim, respunseramu cu unu singuru glasu: Suntemu Romani, éta limb'a nóstrea, éta trecutul nostru! Dorim: 1) Unirea, 2) Autonomi'a, 3) Regimul-representativu și 4) Principe strâinu. Europ'a ne ascultá, observá tratatele gloriosiloru nostri Domni și luandu-ne sub aripelē sale, crescuramu și ne întariramu necontenitu, pâna ce în primavér'a anului 1877 ni se tramise cea de sântâin bomba de desfiderē și nesocolintia.

Atunei parasiti de Europ'a, dar' ajutati de Domnedieu, respunseramu în faci'a lumii cá meritámu o sórte mai buna. Atunci în catev'a luni, condeiele cu cari scrisera tunarii nostri notele hotarítóre dela Vidinu, Rahov'a, Plevn'a și Smârdanu consumara în cernóla loru de focu și salitru cele din urma remasite de nedreptate a celoru ce moreu ne umilian; atunci Curcanii nostri scósera acelu îngrozitoru tîpetu pe înaltimele Grivitiei, și de sub pepturile a 2000 martiri glasulu Romaniiei isbucni cu atâta taria, încátu usile cabinetelorlu tóte se deschisera, pres'a intrég'a ne admirá, și cei ce nu sciau unde e Romani'a, rapede se pusera a o cautá, însemná și stimá pe hart'a Europei. Atunci trei luni de dile respalitra trei veacuri de umilintia și nedreptate.

Éta ce detorim armatei române: Viati'a, Numele, Independinti'a Țierei!

Onóre vóue, Copii de Vitia; Onóre memoriei vóstre Martiriloru din Valea suspineloru, cari ne-ati datu diu'a mare de bucuria, diu'a de 8/20 octomvrie, spre a ve privi mândri și victoriosi în sinulu nostru!

Mâne, póte, veti trece spatelē betranului Danubiu, și cá vechii legionari ai Romei, duceti pe drept'a Dunarei limb'a, dulcile deprinderi ale Romanului, iubirea și cultur'a țierei nóstre! Voi veti vorbi cei sântâi Dobrugiei, prin voi ea ne va cunósce și ne va iubi; faceti se ne admire lumea în pace, precum ne-a admiratu în resbelu, și Europ'a 'si va aduce aminte de nedreptatea s'a!

— „*Ghimpele*” altmintrea diurariu glumetin, scrie:

Diu'a de 8/20 octomvrie, diu'a intrarei triumfale a armatei române în cetatea lui Bucuru, întórta victorioasă de pe câmpiele sangerânde ale Bulgariei va remané nestérta din memori'a celoru ce au avutu fericirea a trăi și a vedé; și se va transmite urmasiloru loru din generatiune în generatiune, cá cea mai scumpa suvenirē de arme egala cu Calugarenii și cu Dumbrav'a-rosia. Dela Suveranii țierei și pâna la celu din urma alu loru supusu; dela Domnu, dela descendintele lui Bunaparte și Fridericu celu mare și pâna la celu mai de pe urma descendinte alu Viteazului Mihaiu și alu lui Stefanu celu mare, o electricitate strapunsese tóta suflarea românesca! Ploáu corónale preste capetele filorlu Buzesciloru, strabateau la ceriuri strigatele de bucuria din rarunchii stranepotiloru Calomfiresciloru! — Nu mai erá albu, nu mai erá rosiiu, în ace'a di maréti'a; nu se mai vedé decâtu colóre, decâtu nuanția românesca, decâtu betránii întineriti prin galvanisarea heroismului filorlu, semtiéndu-si fortele revenite a infruntá legiuni inamice, și tineri imbetraniti prin maturitatea reflectiuniloru, ce

ocaziunea le inspiră asupra detoriei lor de a veghia la fecunditatea patriei. . . Serbatore exclusivă de familie, Vod'a și Opincariului erau frați cari subseră la același senu alu mamei României; palatul și bordeiul împrumutaseră radiile splendorii și ale simplității virgine, pentru că bucuria înfruntându-lanțurile legilor sociale, se făcuse o potrivă pentru totă suflarea românească! În asemenea elanuri ale momentului, când trombita Renumelui transporta sufletul în regiuni cerești, când uși că mai calci pe pământ, Altetiele Regali, Domnula și Dômn'a, strigău: „Traiăscă Româniă!” Era Româniă prin mândrele de voci ale filoră și răspundeă: „Traiăscă Româniă cu illustrulă ei Capitanulă”

Inaugurarea comunei Curcanii.

În 24 septembrie, 6 octombrie 1878, Mari'a S'a Domnitorulu Românloră însoțit de d. ministru de resbelu generalu de divisiune Cernatu, de d. prefectu alu districtulu Ilfovu și de adjutantulu de serviciu, a plecatu din palatul Cotroceni, la orele 8 de dimineață, pentru a merge la comun'a Fundeni-Mitreni, proprietate a statulu din districtulu Ilfovu, plas'a Olteniță ca să inaugureze punerea în posesiune a insuratiilor ca să împrumutescu conformu art. 5 și 6 din legea rurală. — La orele 10, ajungendu la hanulu Michail-Vitezulu, M. S. Domnitorulu a fostu întâmpinat de subprefectulu, de proprietarii dinpregiuru și de unu mare numeru de locuitori, unde, luandu dejunulu după o dimietate de ora au pornitu, și la orele 12 au ajunsu la comun'a Fundeni-Mitreni, unde se redicasă pe locul pietei noui comuno unu cortu de verdetia decoratu cu drapela tricoloră. Aici în mediuloculu unsi numeru de peste 800 de săteni ce se adunaseră, precumu și de mai multe persoane din Bucuresci și Olteniță, M. S. Domnitorulu a fostu primitu de d.ii administratori ai domeniilor, d.ii Al. Lupascu, Ștefanu Săhlenu și D. Teodorescu de comisiunea ad-hoc a districtulu pentru împrumutari, compusă din d.ii ingineru B. Toncoviciu, delegatu alu administrațiunii domeniilor, G. Isvoranu, membru alu comitetulu permanentă și de autoritate locale. — După seversirea serviciulu divin, care s'a făcutu în cortu de mai multu preoti din Olteniță și comunelo învecinate, d. Lupascu a rostitu urmatorulu discursu:

Mari'a T'a! Faptulu, pe care ai venit să-l seversiesci astăzi, va români unulu din cele mai bine-cuvenite ale domniei Marii Tale, bogatu în fapte mari. Astăzi inaugurezi, Mari'a T'a, crearea a 50 de noi proprietari români, din cari șese sute, formandu o singura comună, sunt aici în momentul de a primi din mână Marii Tale averea loră și a copiloror. După gloriă, ce a acoperitu armata română sub comandă Marii Tale, împrumutarea insuratiilor este cea mai meritată respățire data acelei vigurose populațiunii rurale, din care au esitu cei mai numerosi și cei mai viteji repertori ai patriei. Acestu faptu reamintesece tradițiunea străvănăscă. Anticu legionari români, întorcându-se acoperiti de gloriă militară, primiau spre respățire împartire de pământuri, și, basandu se se repăseze spada loră, apucau cômle plugului. Ai aretată, Mari'a T'a, ecătianulu română calea gloriei prin luptă resboinică:

le aretată acumă calea redicării nationale prin luptă pacifică pentru propășire.

Se traiăscă Mari'a T'a! Se traiăscă Mari'a S'a Dômn'a!

D. prefectu Cretianu rosti asemenea urmatorulu discursu:

Pré înaltitate Dômn'e! Precumu pe campulu luptei prin presentia Marii Tale ai electricat animelu braviloră nostri ostasi, ast'foliu astăzi binevoiesci a da unu caracteru augustei acestei serbatore, care va avé resunetu până la marginele țerei. — Pentru întâia ôra, după atâti ani de acceptare, junii agricoli vedu realizându-se făgăduelile date de legea rurală. Acești noi proprietari, cari vor face să rodesece ogorele loră și la trebuința voru sei se le aperi în contră cutropitoriloră, și voru aduce aminte cu mândria și voru spune la urmasii loră, că augustulu nostru suveranu în persoană a binevoitu să inaugureze noulu loră asiadamentu. Că șeful administratiiei acestui districtu me simtiu fericitu a exprima recanoscintiile loră pentru Mari'a T'a și a repăta urările mamei loră:

Se traiăscă Mari'a T'a! Se traiăscă Mari'a S'a Dômn'a!

La aceste Mari'a S'a răspunsu următoarele:

Sun foarte miscatu de cuvintele, ce Mi adresată, și ve mulțămescu. — Dină de astăzi este o serbatore frumoasă pentru mine și va români scumpa animei Mele, fiindu, că am doritu de multu, că legea rurală se fă aplicată în întregulu ei. — Sun fericitu de a poté fi astăzi nasulu întâiei comuno a insuratiilor, cari trebuie să poarte numele de Curcani, că amintire a faptelor mărețo în ultimulu resbelu, în care bravii dorobanti și-au schimbatu pe pârlele Balcaniloră acesta poleară în renome. — Și voșe, noiloră proprietari, ve urezu fericire în această comună, înființată prin aplicarea legii, și faceți, că ea prin munca voastră se prospere. Se traiă!

La cuvintele Marii Tale, populațiunea a răspunsu cu urrări entusiaste, repetandu în mai multe rânduri: Se traiă Mari'a Vôstră! — D. ingineru a presentatu înaltimii Sale planulu și Mari'a S'a, visitandu locul alesu pentru formarea comunei, decise, că beseria să se zidescă pe același locu unde s'a seversitu serviciulu divin și alături scôlă Mari'a S'a se mai preambila în mediuloculu populațiunii, înțalni pe d. N. Flevă, vicepresedente alu comerei și reprezentante alu colegiulu IV. de Ilfov, care adresă Marii Tale următoarele cuvinte:

Mari'a T'a! După faptele gloriose dela Grivitiă, unde ai luptatu în capulu vitejiloră ostasi români, actulu ce faceți astăzi, este alu 2-lea actu mărețu, ce istoria va înscrie în analele domniei Marii Tale pentru-ăa priănsulu faceți mai multe mi de proprietari din țerani români, cari au pastratu nationalitatea și vitejia străbună.

Se traiăscă Mari'a T'a! Se traiăscă Mari'a S'a Dômn'a!

După această Mari'a S'a mersă a privi o întinsă horă, ce se formase pe câmpia cu cantecele unsi bande de lautari; adresă vorbe binevoitôre la mai multu din noi împrumutariți și la ôră I după amidi plecă din nouă comună Curcanii spre Bucuresci. În cale se oprî la comună Budesci, unde fu întâmpinat de d. și d. Cornescu în mediuloculu unei marii multimi de locuitori, cari au primitu pe Mari'a S'a cu urrări entusiaste și cu buchete de flori. La orele 2 și jumetate Mari'a S'a, plecandu din Budesci, s'a opritu la hanulu dela Frumosi-Căstureni unde, vedindu o horă mare, adresă vorbe binevoitôre la mai multu locuitori. Mari'a S'a plecandu de aici, s'a opritu din nouă la comună Popesci, unde ca la 300 locuitori cu femei și copii i-au esitu spre întâmpinare. Pe totu parcursulu șoselei dela Bucuresci până la nouă comună Curcanii, mai multe arcu

de triumfu erau redicate, si locuitorii salutau trecerea Marii Sale cu flori si urrari; ér' la orele 5 si jumetale Mari'a S'a a sositu la palatul dela Cotroceni.

Dupa plecarea M. S. dela Curani, comisiunea a procedatu imediatu la punerea in posesiune a locuitorilor nouei comune. Locuitorii din parte-le au inceputu a ará pamentulu ce li se detese, bine-cuvenându pe domnitoru si pe guvern, care le-au realizatu visulu de ai face proprietari.

REVISTA.

— Din'a de 8.20 octomvrie a. c. va forma o pagina stralucita in istoria plina de glorie militare si virtuti civice ale ostirei si natiunii române; că-ei in diu'a acést'a cetatenii români au datu tributulu de recunoscentia ostasilor români cari au induratu foculu bataliei din 1877/8. Descrierea acestei festive serbatérii o damu mai susu.

— Armata romana, incarcata de laurii unor stralucite isbândi, facindu intrarea ei triumfala in capital'a tie-rei, va reaminti lunei vremurile de de multu ale vitejiei române! dice »Romania libera.« Dela norocitele impregiurari de arme, in cari ni-amu rebotesatu, in focu si in sânge, armata noastră se numera pîntre armatele de frunte ale Europei, si detoria sânta avemu din partene a veghiá cu ochi neadormiti la proprietate si dezvoltarea ei. Că mâne póte, ca va fi chemata se puie din nou in campania victoriei, vitejia si puterea ei; si atunci va trebui cá ceasulu de alarma se o gasiasca mai bene pregatita. . . . A sositu tempulu in care se cere a lucrá cu puteri indiecte, la propasirea institutiunilor noastre, si cu deosebire la acelea cari suntu menite a ne asigurá unu viitoriu de mariri. Nu trebuie se uitámu nici odata cá o natiune nu póte se traesca, decâtu numai atunci candu va sci se móra cu barbati'a, la impregiurari!

— Armatei romane, frumóselor cete pe cari le-amu salutat cu totii in senulu capitalei, i detoresca Románulu intru mare parte de-a se fi redicatu susu in proprii sei ochi si in ochii lunei. O natiune cu-o asemea armata este si va fi!

— Arcu de triumfu propune „L'Orient“ a se redicá in Bucuresci. Acest'a ar' avé de a perpetuá glori'a armatei romane din campania trecuta.

— Romania — focalariu de civilizatiune, situata allaturi cu alte poporatiuni pe cari presintelu resbelu le-a aratat cu multu mai puçinu civilizate decâtu Latiniu dela Dunare, Romania — serie diuariulu ital. „Il Diritto“ — unita si compacta in midioloculu a numerose sfaramaturi de nationalitati si de rase disperechiate, Romania cantu totu mai multu se eserecitate in peninsula balcanica o influentia civilizatóre. Acum, mai multu decâtu in trecutu, Romania e unu adeveratu ante-postu alu civilizatiunei Occidentului, si cu ochii intorsi spre Oriente. Si totulu ne asecura cá unu poporu care a eretatu cá posiede atât'a valóre in dilele de batalia si atât'a virtute de sacrificiu in dilele de deliu, nu va fi mai pe josu de victórea s'a missiune.

— Unu statu de mai multu de 5 milliõe locuitori, civilizatu si serguitoriu, in cele mai favorabile relatiuni materiali si geografice — dice diuariulu germ. „Der Osten“ — Romania e chemata se devie o Belgia orientala; inaintea ei se deschide unu viitoriu mare si stralucitu. Luptatori vechi si sinceri ai intereselor ei, noi ne bucuramu de triumfurile s'ale si ne semnifmu fericiți de-a fi ajunsu diu'a, in ca-

re Natiunea româna libera si neaternata si a ocupatu loculu in consiliulu Natiunilor independente ale Europei cá egala intre egali, par inter pares. Urâmu Romaniei se pasiesca mai departo pe acést'a cale pe care a intratu intr' unu modu atâtu de stralucitu si îi esprimamu, felicitarile nóstre cu cuvintelu vechiulu versu latian: Vivat, crescat, floreat — Traesca, crésca si infloresca!

— Intru amentirea invingerilor reportate de ostrile române in lupt'a cu Turcii s'au decisu a se schimbá numele si a urmatorilor strade din Bucuresci, si anume: Calea Craiovei se va numi Calea Babovei, Calea Herestrelui = Calea Dorobantiniui, Strada Tergovistei = Calea Grivitiei, Calea Velvedore = Calea Plevnei, Strada Germana = Calea Smârdanui, Calea Vergului = Calea Calarasi, Calea Spirei = Calea 13 Septemvrie, Calea Filaretu = Calea 11 Juniu, Bulevardulu dela Cismegiu inainte = Bulevardulu Independentei.

— Ranitii ostrilor romane aflatori in Bucuresci in numeru de 400 au foste intr'uniti prin MM. LL. Regale Domnulu si Domn'a Romanilor in 10/22 oct. la Cotroceni in curtea palatului, la unu prândiu domnescu. MM. LL. Regale au trecut pe din sîntea frontului ranitiloru insiruiti in giurulu besericei, adresându urrarea: Sanetate, Voiniciei!, la cere ei au respunsu cu strigari de: Traiesca M. S. Domnulu! Traiesca M. S. Dómna! Apoi Prea Inaltiatulu Domnu alu Romaniei a distribuitu medaliele „Virtutea militara“ si „Aperatoriloru Independentei“ precum si crucea „Trecorea Dunareii“ acelorui din raniti cari nu le primiserá inca, M. S. Dómna cu indatarea s'a iubire si ingrigire a cercetat pe raniti de starea ranelor si de impregiurari in cari le-au capetatu. Dupa acea ranitii s'au asediatu la mese; si mai multu din tîncsii au inchinatu in sanetatea Augustiloru Soverani ai Romaniei libere si independente. In urma Inaltimele Loru Regale au impartitu ranitiloru diterite obiecte si haine de érna.

— Soveranului Romaniloru si tuturor sucesoriloru lui i-au recunoscutu titulu de Altfetia Regala: MM. SS. Imperatoriulu Austriei si Regele Ungariei, Regina Marei Britanii, Presiedintele Republicei franceze, Regele Italiei, Imperatoriulu Germaniei si Rege alu Prusiei si Imperatoriulu tuturor Rusiloru; totusiu dorenti'a Altfetiei Sale Regale Domnulu Romániloru este cá in tote actele publice sese pastreze si de aici inainte traditional'a agrave de »Mári'a T'a«

— Elisabeta este numirea unei cruce commemorative infintiate in Romania, cu scopulu de a distinge prin ea pre damelo romane, cari au venitu in ajutoriulu ostasilor raniti ori bolnaviti in resbelu trecutu. Conferirea acestei cruce se tiene de competenti'a Altfetiei Sale Regale Elisabeta Domn'a Romaniloru.

— Dobrogea, — in urm'a hotaririi Congresului dela Berlin, — va forma de aici inainte o parte intregitoare a Romaniei, Dobrogenii au invitatu mai adese-ori pe guvernulu Romaniei cá se grabésca a-i lua sub stapánirea si scutintia s'a; si in urm'a acestor'a in diu'a de 14/26 octomvrie Ostirea româna au si in trecutu Dobrogea si acea o-au lúatu sub scutintia si biruintia stapánirei române, care acumu a si inceputu a organizá acolo o administratiune politica si judiciaria nationala.

— Basarabi'a i rapita. Nobil'a natiune româna — serie diuariulu ital. »Il Diritto« — si-a indeplinitu sacrificiulu: Consummatum est — s'a terminatu! — Basarabi'a nu mai este a ei. Congresulu dela Berlinu a pus'o sub do-

minatiunea nemarginitului imperiu rus. Apele Prutului, cari curgea pâna acum între frati, astăzi însemneza fruntari'a care separăza done staturi; si s'a imbucarat cu acést'a umbr'a lui Nicolae si s'a spalatu ce'a ce Ttarulu actualu consideră că ce'a mai mare rusine a tractatului din Parisu. Consummatum est! Diu'a de 9/21 oct. a. c. va fi însemnata in istoria cu litere de doliu pentru Romani'a si cu emblem'a ocarei pentru Rusi'a; că-ci in diu'a acést'a Rusi'a a luat cu nedreptate dela soçi'a s'a de lupta — Romani'a — pre scump'a soriora a acesteia — Basarabi'a. Ado scumpa soriora! Rabdă inca pâna va resari asupra-ne diu'a dreptatii!

— Mare trebuie se fie durerea osteniloru — dice „Romania libera“ — candu vedu că cu tota barbatesc'a loru jerfa, nu s'a potutu scapă Basarabi'a din mânu' aliaților nostri (Rusi), dar' in mijloculu dureriloru, nu trebuie se pierdămu speranti'a. Venivă o di, candu vâ roși pe ceru auror'a nationalitatiloru; atunci armat'a noastră, înfăcarata de suvenirea Grivitei, Rahovei, Plevnei si Smărdanului, va sci se-si face detori'a, spre a făptui visulu de aurulu neamului românesc.

— Inaugurarea inca a doue Comune române noue. In legatura cu celea descrise mai susu despre inaugurarea noiei comune române, numita Curcanii suntemu fericitii a poté luă notiția in acestu locu despre inaugurarea inca a doue comune române noue: si anume Comun'a *Insuratiei* pe mosi'a Musetieanc'a, proprietatea statului român, in judetiulu Brail'a, a'au inauguratu in 12/24 oct., 6r' in 16/28 oct. s'a inauguratu comun'a *Rosiorii* in plas'a Balt'a totu in judetiulu Brail'a.

— Finaciela Romaniei in calea de antăi optu luni ale anulu curentu arăta unu venitulu de 97,206,408 lei 61 bani adică cu 45,636,525 lei 89 bani multa decâtu acel'asiu restempru alu anulu trecut si cu 3,333,975 lei 16 bani mai multu de câtu se prevedinea in bugetu.

— Regimentulu romanu bucovineanu Brn Kellner fū laudatu si aplaudatu pentru distinsa bravura si neînfruntat'a vitejia ce au desfasurat in 20 septem. a. c. in lupt'a de lângă Glăsenati in Bosni'a.

— Leonida Popu colonelulu romanu, sub-sieful alu statului majoru dela cartierulu generalu din Bosni'a fū decoratu cu coron'a de feru clas'a a doua, — care decoratiune se da numai pentru mari viteji bellice.

— Spre organizarea armatei Persiei in urma cererei Sialului, s'au trimisu mai multi oficiali alisi din armat'a austriaca.

— Advocatul Georgiu Secula din Bal'a de Crisiva s'a mutat in Deva.

— Ocuparea Bosniei au constat Austro-Ungariei pâna in 16/28 octomvre 102,710,000 fl., din cari Austria au acoperitu 70,459,000 fl., 6r' Ungaria 32 milioane 250,940 fl. v. a.

— Orasulu Milano a hotaritu ridicarea unui monumentu de bronzu, in mentirea reparațiilor Rege alu Italiei Victoru Emanuelu, pentru care acupu au si prevediutu in bugetu 400,000 franci.

— Adunarea generala a Societatii pentru fondu de teatru romanu amânata din unele cauze, se va intruni la 5/17 si 6/18 noiembrie a. c. in Alb-Juli'a. Vede mai pre largu in nrulu 4 alu foiei nostre.

— Libraria romana a înfiintatu in Brasievu Dlu Jenu Corneliu Taciu.

— Una domnișora letăta cu numele Anna Irisch are, in calitate de secretaria, Ministerulu de Interio a Statulu-Unitu. Abia e de 20 ani si posedu in mare parte cunoscinti'a limbiloru clasice si moderne. Ea țiene corespondența ministeriale cu statulu din afora. Afara de ac'e se ocupa si cu literatur'a, asiđ in diilela acesteia a finita traducerea in limba anglosa a tuturor operelelor lui Auerbach.

— Apetit'u bunu. La balulu arangiatu mai decurandu, prin Presidele Republicii franceze, in Versailles s'au petrecutu: 2000 buteliu champagneu, 1200 buteliu vinu de bordeaux, 2000 litru pancia, 2400 litru cafea ghiagiosa, 4000 tave de ciocolata, 500 gaine, 400 potârnici, 50 siace si 100 chilo de compotu. Se fă de bene!

— Dr. Vasiliu Lucaci protu a Dieceei de Gherla doctoru in filosofie si teologie, se dooune de Profesoru a Limbei si Literaturii romane precum si a Religiozii gr. cat. la gymnasulu superioru din Satu-mare.

— Hymen. Se cunună: Domnulu Arseniu P. Bunea cu Domnișora Regina Boeriu la 27 octomvre in Vadu. — Dlu Joana Tartia cu Dr'a Ludovic'a Ciurliocanu la 27 oct. in Ormanu. — Dlu Teodoru Farcasiu cu Dr'a Victori'a P. Muresianu la 27 oct. in Santmargita. — Dlu Simeonu Popu cu nepot'a noștra Susanna Vamocanu Negrutia la 10 noiembrie in Cietoculu. — Dlu Andreu Centea cu Dr'a Corneli'a Dragosia la 14 noiembrie in Bobota.

— „Albina Carpatilor“ intrerupta in urm'a decedarei multu regretatului ei Redactore Jonu A. Lapedatu — va reaparé in Sabiiu sub Redactiunea Dlui *Iosifu Popescu*, in editur'a Dlui *Visarion Roman* la 15 si ultim'a di a fie-carei lune, in numeri câte de 2 côle. Pretiulu abonamentului pe annu 6 fl. pe 1/2 annu 3 fl. pe 1/4 annu 1 fl. 50 cr. e a se tramite la Dlu Editoru in Sabiiu.

— La Voce d' Italia — Vocea Italiei. Este titlulu unui diuaru ce cunoscutulu publicistu filo-romanu Enrico Croce a înfiintatu in Bucuresci. Acestu diuaru apare Joi'a si Domineca si are scopulu principalu da a legă mai strênsu sentimentele celoru doue natiuni surori si de a le fee mai cunoscute între sene. Textulu e scrisu in limbile: italiana si romana. Pretiulu pe annu e 20 franci — lei noi. Nrulu 1 aparatu in 19/31 octomvre cuprinde materia interesante; noi ni-om luă voi'a a reproduce câte ceva din acestu diuaru, carui urram durata lunga si prospera.

— Monumentu lui Al. Papiu Harianu va se-i redice Societate a academica romana spre care scopu a si prevediutu in bugetulu anulu 1878/9 o suma de 5800 lei noi. Totu acosta societate a hotaritu a dá ereditoru numitulu barbatu multu regretatu alu Natiunii romane 1200 lei noi si a-i cumperă biblioteca.

Logogriфу.

De Hygea

Din urmatorele 38 silabe se potu formă 15 cuvinte, din a carorulu litero initiali — cetite de susu in josu — evene numele unei foia romana, éra din literile finali — cetite de josu in susu — evene numele redactorelui acelei foia:

Gi, in, re, au, li, ungh, re, mu, a, fen, manu, leu, i, di, ly, sac, ne, fa, ca, var, tar, re, ma, fant, u, curg, ve, di, un, e, iu, de, i, ma, gu, lu, ga, al.

1. Nume barbatescu. 2. Orasiu in Romania. 3. Titlulu Principiloru ereditari in Spani'a. 4. Familia nobila in Romani'a. 5. Orasiu in Ungari'a. 6. Legislatoru Spartanu. 7. Provincia italiana. 8. Dieitate câmpănescă in Mithologia. 9. Verbu auxiliariu. 10. Celu mai dulce cuventu in tôte limbile. 11. Ceva ce noi toti avemu in ôre-care etate e vietiei. 12. Imperator-le Codriloru. 13. Unu nume din Biblia. 14. Titulu turcescu. 15. Unu poetu din Danemarca.

Terminulu pestru deslegare e 10 22 noiembrie. — Intre gacitori se vora sortiă doue icôna forte frumoșe si pretioșe, cari voru poté servi de p-doba in veri-ce salona.

Deslegarea Gacituri cu numeri din nr. 4.

EQPIE'A de V. R. Buticescu.

Pe cararea din livada	Frundi'a 'n crângu sloptescu-a
Trece mândr'a superata.	gale,
Unde, unde copilitia?	Ea 'si face trei cruci grele,
In valcea la fontăniția,	Lacremile-i curgu marga.
Se aduce apa 'n coficia.	
	* * *
Dar' in satu e nunta mare,	Mirele-i la cununia
Sbera nuntasiu calare, —	Pop'a cănta „Isaia. . .“
Feta dalbe, fetu june	— Dar' prin satu ce s'auie
Staroste, nanasi si aune	resuna?
Mergu, doi miri că se cunune.	— Veste mare: că o dina
	S'a 'necatu in cea fontăna!
Colo 'n vale mândr'a plauge,	
Sta ce sta si se descinge.	

Bene o-au deslegatu: Domnelo si Domnișorele: Emilla Popu n. Marcusiu, Lur'a Silvi'a Sobor'a, Mari'a Victori'a Blasiann n. de Andray, Idoni'a Dumai'a, Corneli'a Dragosiu, Corneli'a Galu, Liu'a Pistoa, Mari'a Popu, Ludovic'a Iliza; si Domni: Josifu Norzou, Ghabrielo Alasiu, Basiliu Olteanu, Jenu Popu Rotegianulu, Joan Popu Sapiianulu.

In am'a sortirii escutate in 10/22 octomvie, premiulu scrisu l'a dobanditu: Domnulu Basiliu Olteanu din Blasiu.

— Gacitur'a de siacu din nrulu 3 o-a mai deslegatu bene Domnulu Joana Tarnavschii din Broscutu.

Proprietaru, Editoru si Redactoreu respundietoriu: **Nicolae F. Negrutiu.**

Imprimari'a lui Joana Stein in Clusiu.